

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ ชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน

รายเขต กรุงเทพมหานคร

ผลการสำรวจ

ราชเทวี

**การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ
ชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน รายเขต
(เขตราชเทวี) กรุงเทพมหานคร**

ดำเนินการโดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

สุรีย์พร พันพึ้ง

มาลี สันภูวรรณ

ตะวันชัย จิรประมุขพิทักษ์

ศรินันท์ กิตติสุขสถิต

วิภาพร จารุเรืองไพศาล

ณัฐนิชา ลอยฟ้า

วรรณิ หุตะแพทย

**ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.)**

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ ชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน รายเขต (เขตราชเทวี) กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน รายเขต (เขตราชเทวี) กรุงเทพมหานคร / สุรีย์พร พันพึ้ง ... [และคนอื่นๆ] -- พิมพ์ครั้งที่ 1. – นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2564.
(เอกสารทางวิชาการ/สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 538)
ISBN (e-book) 978-616-443-557-5

1. ครั้วเรือน. 2. ครั้วเรือน – ไทย – กรุงเทพมหานคร. 3. ครั้วเรือน – ไทย – การสำรวจ. 4. ครั้วเรือน – ไทย – แ่งสังคม. 5. ครั้วเรือน – ไทย – แ่งเศรษฐกิจ. 6. ประชากร – สุขภาพและอนามัย. 7. สุขภาพและอนามัย. 8. ครั้วเรือน – ไทย (ภาคกลาง). I. สุรีย์พร พันพึ้ง. II. มาลี สันภูวรรณ. III. ตะวันชัย จิระประมุขพิทักษ์. IV. ศิริพันธ์ กิตติสุขสถิต. V. วิภาพร จารุเรืองไพศาล. VI. ทัศนิตา ลอยฟ้า. VII. วรณีย์ หุตะแพทย์. VIII. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. IX. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. X. ชื่อชุด.

HB887 ก493 2564

ISBN (e-book) 978-616-443-557-5

ปีที่พิมพ์ มิถุนายน 2564

สนับสนุนการจัดพิมพ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ

99/8 ซอยงามดูพลี แขวงทุ่งมหาเมฆ

เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 02-343-1500 โทรสาร 02-343-1501

e-mail: info@thaihealth.or.th

Website: www.thaihealth.or.th

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0-2441-0201-4 โทรสาร 0-2441-9333

Website: http://www.ipsr.mahidol.ac.th

ความเป็นมาของโครงการ.....	1
ข้อค้นพบ	2
ผลสำรวจครัวเรือนเขตราชเทวี	3
ประชากรในครัวเรือน	4
ลักษณะของกลุ่มประชากร.....	4
จำนวนสมาชิกครัวเรือน.....	5
ครัวเรือนที่มีสมาชิกมีหรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน	6
ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	6
ครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	7
ครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง.....	8
เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน	8
ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน.....	8
สิ่งแวดล้อมครัวเรือน	10
ครัวเรือนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ.....	10
ครัวเรือนที่มีพื้นลื่น หรือไม่มีวัสดุปูกันลื่น	11
ครัวเรือนที่ไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	12
ครัวเรือนที่ไม่มีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง	12
ครัวเรือนที่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน.....	13
การแยกขยะ.....	14
ผลสำรวจบุคคลเขตราชเทวี.....	15
ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ.....	15
การทำงาน	17
รายได้และการออม	18
สุขภาพ	20
การออกกำลังกาย.....	25
ผลกระทบของโควิด-19.....	26
ภาวะพึ่งพิงกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม.....	27
ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล	29
สรุปผลการสำรวจ.....	31

ภาคผนวก	33
ภาคผนวก ก ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม	34
ภาคผนวก ข ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน	38
ภาคผนวก ค ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน	49

สารบัญตาราง

ตาราง 3.1:	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามชุมชน	3
ตาราง 4.1:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม	16
ตาราง 4.2:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการทำงาน ความพร้อม และความต้องการทำงาน.....	17
ตาราง 4.3:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ	18
ตาราง 4.4:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ การออม และวิธีที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน	19
ตาราง 4.5:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของสิทธิประกันสุขภาพ และความครอบคลุม	20
ตาราง 4.6:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	21
ตาราง 4.7:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ	23
ตาราง 4.8:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหา สุขภาพจิต	24
ตาราง 4.9:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตาม ผลกระทบจากการดูแลผู้สูงอายุ	24
ตาราง 4.10:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย	25
ตาราง 4.11:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19.....	27
ตาราง 4.12:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน	27
ตาราง 4.13:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน	28
ตาราง 4.14:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ.....	28
ตาราง 4.15:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต	29
ตาราง 4.16:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุและผลกระทบ ด้านการเงิน.....	29
ตาราง 4.17:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง และผลกระทบด้านการทำงาน.....	30

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ 3.1:	โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ เขตราชเทวี	4
รูปภาพ 3.2:	โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ ภาพรวม 13 เขต	5
รูปภาพ 3.3:	ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยและร้อยละครัวเรือน	5
รูปภาพ 3.4:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน	6
รูปภาพ 3.5:	ร้อยละของครัวเรือนที่มีและไม่มีผู้สูงอายุ	7
รูปภาพ 3.6:	ร้อยละของครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง /พิการ	7
รูปภาพ 3.7:	ร้อยละของครัวเรือนที่มี /ไม่มี ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	8
รูปภาพ 3.8:	ร้อยละของครัวเรือนที่รายได้ครัวเรือนเพียงพอ/ ไม่เพียงพอ	9
รูปภาพ 3.9:	ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้ ในช่วงสถานการณ์ โควิด-19.....	9
รูปภาพ 3.10:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน	10
รูปภาพ 3.11:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านแสงสว่าง	11
รูปภาพ 3.12:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านสภาพพื้นในห้องพัก หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน.....	11
รูปภาพ 3.13:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีราวจับ	12
รูปภาพ 3.14:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีประตูบานเลื่อน หรือบานประตู ที่เปิดออกนอกห้อง	13
รูปภาพ 3.15:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีพื้นที่ต่างระดับ	13
รูปภาพ 3.16:	ร้อยละครัวเรือน จำแนกตามการแยกขยะ	14

ตารางภาคผนวก ก:

ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม

ตาราง ก1:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน	34
ตาราง ก2:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	34
ตาราง ก3:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ	34
ตาราง ก4:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	35
ตาราง ก5:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน	35
ตาราง ก6:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วง สถานการณ์โควิด-19.....	35
ตาราง ก7:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน	35
ตาราง ก8:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้องและทางเดิน ภายในบ้าน.....	36
ตาราง ก9:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	36
ตาราง ก10:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	36
ตาราง ก11:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง	36
ตาราง ก12:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน.....	37
ตาราง ก13:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ.....	37

ตารางภาคผนวก ข:

ข้อมูลระดับครัวเรือนรายชุมชน

ตาราง ข1:	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามรายชุมชน	38
ตาราง ข2:	ขนาดครัวเรือนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกครัวเรือน รายชุมชน	39
ตาราง ข3:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน รายชุมชน.....	40
ตาราง ข4:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป รายชุมชน	41
ตาราง ข5:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ รายชุมชน.....	42
ตาราง ข6:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนผู้มีภาวะพึ่งพิง รายชุมชน	43
ตาราง ข 7:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ รายชุมชน.....	44

ตาราง ข8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19	
รายชุมชน.....	44
ตาราง ข9: ร้อยละครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน.....	45
ตาราง ข10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างที่ในห้อง	
และทางเดินภายในบ้าน รายชุมชน	45
ตาราง ข11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
รายชุมชน	46
ตาราง ข12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
รายชุมชน	46
ตาราง ข13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง	
รายชุมชน	47
ตาราง ข14: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน	
รายชุมชน	47
ตาราง ข15: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ รายชุมชน.....	48

ตารางภาคผนวก ค:

ข้อมูลระดับบุคคลรายชุมชน

ตาราง ค1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ รายชุมชน.....	49
ตาราง ค2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ รายชุมชน.....	49
ตาราง ค3: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย รายชุมชน.....	50
ตาราง ค4: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส รายชุมชน	50
ตาราง ค5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา รายชุมชน	51
ตาราง ค6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน รายชุมชน	52
ตาราง ค7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความพร้อมและความต้องการทำงาน รายชุมชน.....	53
ตาราง ค8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน ...	53
ตาราง ค9: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ของตนเอง รายชุมชน.....	54
ตาราง ค10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม รายชุมชน.....	54
ตาราง ค11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน รายชุมชน....	55
ตาราง ค12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน	56
ตาราง ค13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน	57

ตาราง ค14:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน	57
ตาราง ค15:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน	58
ตาราง ค16:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความบกพร่องหรือความพิการ รายชุมชน	58
ตาราง ค17:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ รายชุมชน	59
ตาราง ค18:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง รายชุมชน	59
ตาราง ค19:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน	60
ตาราง ค20:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบของการดูแลผู้สูงอายุด้านการเงิน (ของผู้ดูแลหรือครอบครัว) และด้านการทำงาน (การลาออกจากงาน).....	60
ตาราง ค21:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน	61
ตาราง ค22:	ร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ จำแนกตามการใช้สถานที่ออกกำลังกาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายชุมชน	61
ตาราง ค23:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน	62
ตาราง ค24:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19 รายชุมชน	63
ตาราง ค25:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน....	64
ตาราง ค26:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน รายชุมชน	65
ตาราง ค27:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน	66
ตาราง ค28:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน	67
ตาราง ค29:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการเงิน-ของผู้ดูแล หรือครอบครัว รายชุมชน	68
ตาราง ค30:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการทำงาน ของผู้ดูแล (การออกจากงาน) รายชุมชน.....	69

1

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการ “การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการชุดข้อมูลทางสังคม และสุขภาพของประชาชน รายเขต กรุงเทพมหานคร” ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน ในรายเขตของ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งเพื่อสร้างเสริมศักยภาพของภาคีเครือข่าย เพื่อการขับเคลื่อนการทำชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร

โครงการได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตนำร่อง 13 เขต จำนวน 84 ชุมชน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งระดับครัวเรือนและระดับบุคคล ในระดับบุคคลมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง/ผู้พิการ และผู้ดูแลในเขตราชเทวี มีตัวอย่างระดับบุคคลประกอบด้วย ผู้สูงอายุ 464 คน ผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้พิการ 51 คน และผู้ดูแล 186 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างจาก 7 ชุมชน มีตัวอย่างครัวเรือน 679 ครัวเรือน

การมีระบบข้อมูลที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย และเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร นับว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการวางแผนการพัฒนาพื้นที่และประชากร ที่ผ่านมามีข้อมูลที่จัดเก็บเกี่ยวกับสุขภาพ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชากร โดยองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในระดับต่างๆ กัน ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับเขต ระดับแขวง ระดับชุมชน ครัวเรือน และรายบุคคล อย่างไรก็ตามข้อมูลแต่ละชุดจะถูกจัดเก็บตามวัตถุประสงค์การนำข้อมูลไปใช้ในการตอบภารกิจหลักขององค์กรหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล และข้อมูลเหล่านี้ยังมีข้อจำกัดสำหรับการนำไปใช้จริงที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งยังมีข้อท้าทายในเรื่องการเชื่อมต่อระหว่างข้อมูลชุดต่างๆ ที่เป็นไปได้ไม่มากนัก

ดังนั้น ข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนี้ อาจยังมีความไม่ครบถ้วน ทั้งในเชิงประเด็น และพื้นที่ โดยเฉพาะความแตกต่างของลักษณะที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดิน รวมทั้งลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพของประชากรวัยต่างๆ โดยเฉพาะในแต่ละพื้นที่ หรือเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร การมีชุดข้อมูลทางสังคม และสุขภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้การทำงานด้านการพัฒนาและสวัสดิการสังคม และสุขภาพของประชากร มีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับบริบทวิถีชีวิตของประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครในระดับเขตการปกครองเพื่อนำไปพัฒนา ต่อยอดในการทำงานในระดับพื้นที่ต่อไป

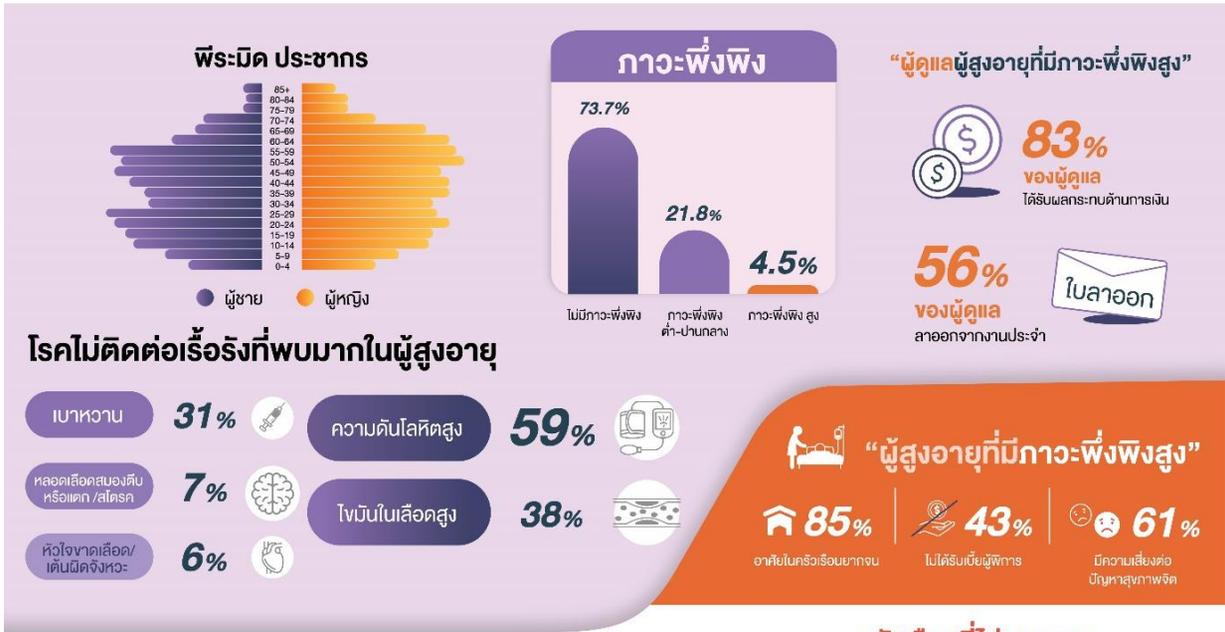
2

ข้อค้นพบ

เขตราชเทวี

โครงการ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชนรายเขต กรุงเทพมหานคร

- #### รายชื่อชุมชนที่ให้ข้อมูล
- แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 - แดงบุหงา
 - ชอยสวนเงิน
 - บ้านครัวตะวันตก
 - ริมคลองสามเสน
 - ริมทางรถไฟมักกะสัน
 - โรงเจมักกะสัน

- วิเคราะห์ข้อมูล ของโครงการฯ จากการสำรวจครัวเรือน และบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป (ผู้สูงอายุ ระหว่าง เดือน พฤษภาคม ถึง ตุลาคม 2563
- สูงอายุมีภาวะพึ่งพิงสูง หมายถึง ผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพิงความช่วยเหลือจากผู้อื่นอย่างมากในการทำกิจกรรมประจำวันพื้นฐาน (Barthel Index < 12 คะแนน) มักเรียกว่า “ติดบ้านติดเตียง”

สแกน เพื่อดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติม

3

ผลสำรวจครัวเรือนเขตราชเทวี*

ในเขตราชเทวีมีจำนวนครัวเรือนจากฐานข้อมูลของกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,981 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม ผู้นำชุมชนรายงานจำนวนครัวเรือนเพียง 734 ครัวเรือนเท่านั้น การสำรวจตัวอย่างในเขตราชเทวี จำนวน 679 ครัวเรือน เมื่อคิดสัดส่วนจากครัวเรือนที่ผู้นำชุมชนสามารถติดต่อได้ โครงการสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลครัวเรือนได้ร้อยละ 92.5 จากชุมชนตัวอย่าง 7 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ชุมชนแดงบุหงา ชุมชนชอยสวนเงิน ชุมชนบ้านครัวตะวันตก ชุมชนริมคลองสามเสน ชุมชนริมทางรถไฟมักกะสัน และชุมชนโรงเจมักกะสัน (รายละเอียดตามตาราง 3.1) ทั้งนี้รายละเอียดในระดับชุมชนสามารถดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ส่วนการนำเสนอต่อไปนี้จะเห็นภาพของเขตเปรียบเทียบกับผลการสำรวจทั้งหมดใน 13 เขต

ตาราง 3.1: จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือนทั้งหมดจากฐานข้อมูลกทม.	จำนวนครัวเรือนที่ผู้นำชุมชนสามารถติดต่อได้	จำนวนครัวเรือนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้	ร้อยละของครัวเรือนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	294	83	81	97.6
แดงบุหงา	182	99	97	98.0
ชอยสวนเงิน	235	93	93	100.0
บ้านครัวตะวันตก	230	38	38	100.0
ริมคลองสามเสน	400	225	188	83.6
ริมทางรถไฟมักกะสัน	520	160	160	100.0
โรงเจมักกะสัน	120	36	22	61.1
รวม	1,981	734	679	92.5

* ในการรายงานผลตัวเลขร้อยละที่เป็นกศนิยมอาจมีความแตกต่างจากในเล่มภาพรวม 13 เขต เนื่องมาจากการคำนวณ ที่ใช้ฐานจำนวนตัวอย่างแตกต่างกัน(ตัวอย่างรวม 13 เขต หรือ ตัวอย่างรายเขต) และการปัดเศษกศนิยม

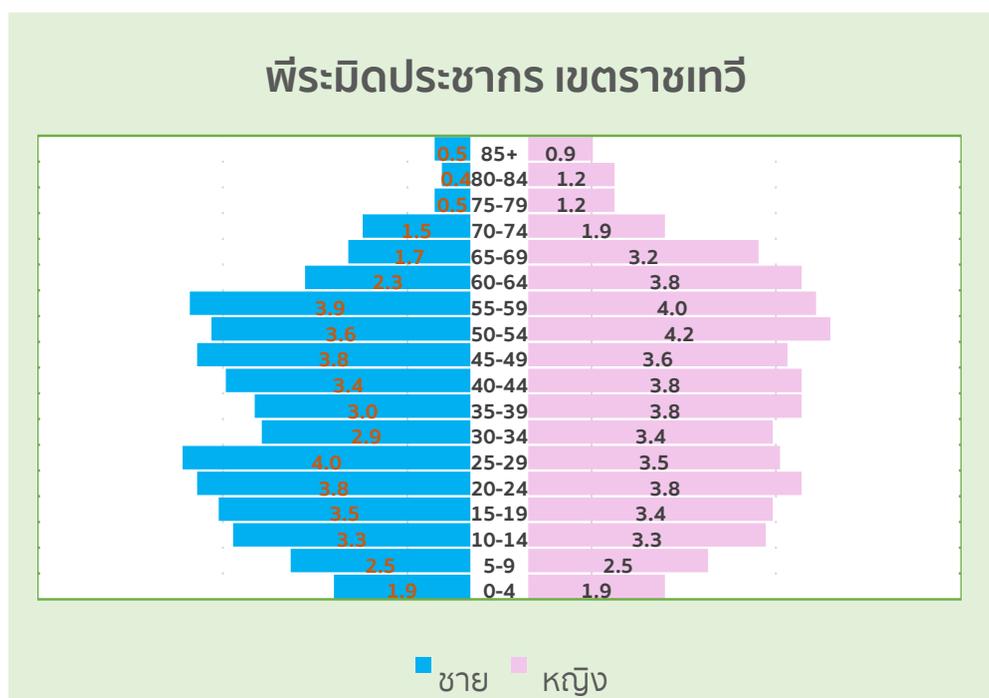
ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น แม้ว่าจำนวนประชากรในครัวเรือนที่สำรวจทุกกลุ่มอายุ มีจำนวน 2,473 คน แต่โครงการรวบรวมข้อมูลเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่อายุ 60 ปีขึ้นไป และกลุ่ม ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ ทุกกลุ่มอายุ รวมทั้งผู้ดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุ ซึ่งมีจำนวนรายบุคคลที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ ประกอบด้วย ผู้สูงอายุ 464 คน ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 51 คน และผู้ดูแล 186 คน

ประชากรในครัวเรือน

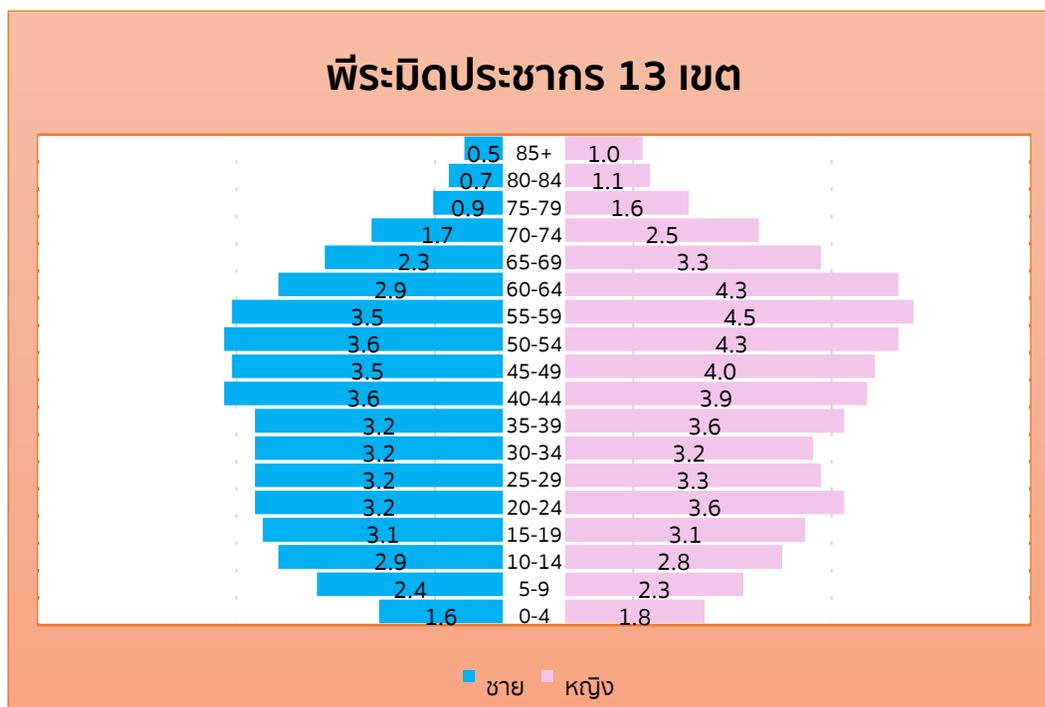
ลักษณะของกลุ่มประชากร

ประชากรตัวอย่างในเขตนี้มีทั้งหมด 2,473 คน มีสัดส่วนของผู้หญิงมากกว่าผู้ชายเล็กน้อย หากพิจารณากลุ่มอายุแยกตามวัยต่างๆ คือ วัยเด็ก วัยแรงงาน และ วัยสูงอายุ ก็จะพบว่ามีสัดส่วนของวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) มากที่สุดคือ ร้อยละ 65.4 รองลงมาคือวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 19.1 และวัยเด็กร้อยละ 15.4 เมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวมของการสำรวจทั้ง 13 เขต พบว่ามีสัดส่วนของวัยเด็กและวัยแรงงานมากกว่าภาพรวม แต่สัดส่วนของผู้สูงอายุนั้นมีน้อยกว่าภาพรวม (รายละเอียดตามรูป 3.1 และ 3.2)

รูปภาพ 3.1: โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ เขตราชเทวี

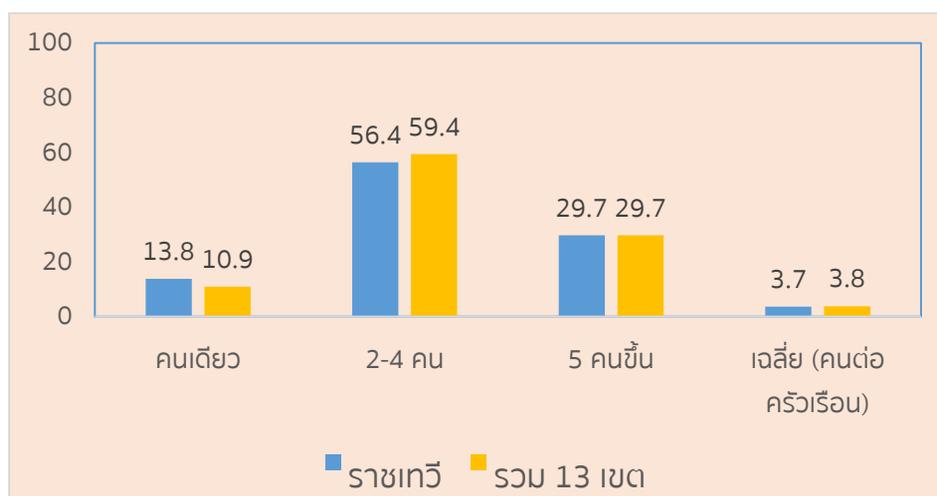
รูปภาพ 3.2: โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ ภาพรวม 13 เขต

จำนวนสมาชิกครัวเรือน

ในครัวเรือน จำนวน 679 ครัวเรือน ที่เป็นตัวอย่างในเขตราชเทวีนั้น มีจำนวนเฉลี่ยของสมาชิกต่อครัวเรือนคือ 3.7 คน ต่อครัวเรือน กล่าวได้ว่ามีขนาดครัวเรือนเล็กกว่าภาพรวมของทั้งการสำรวจเล็กน้อย ในขณะที่เดียวกันก็มีสัดส่วนของครัวเรือนคนเดียวสูงกว่าภาพรวม คือร้อยละ 13.8 ในขณะที่ภาพรวมของทั้ง 13 เขตมีเพียงร้อยละ 10.9 เท่านั้น (รายละเอียดตามรูป 3.3)

รูปภาพ 3.3: ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยและร้อยละครัวเรือน

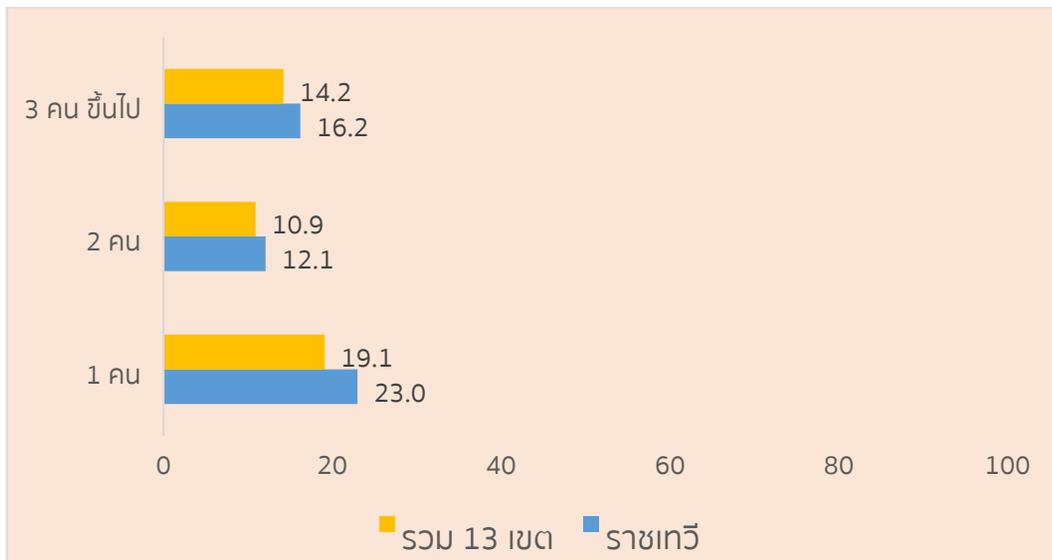

ครัวเรือนที่มีสมาชิกมีหรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

การไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านอาจส่งผลต่อการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ หากสวัสดิการนั้นผูกกับทะเบียนบ้านในพื้นที่ ดังนั้น ในการสำรวจนี้จึงได้มีข้อคำถามเกี่ยวกับการไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านของสมาชิกในครัวเรือน หรือเรียกอีกอย่างว่ากลุ่มประชากรแฝง ในภาพรวมระดับเขต พบว่า โดยเฉลี่ยมีสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน 1.1 คนต่อครัวเรือน ซึ่งมากกว่าภาพรวมของทั้ง 13 เขตเพียงเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของครัวเรือนที่มีสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ก็พบว่า เขตราชเทวีมีร้อยละของครัวเรือนมากกว่าครึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 51.3 ที่มีสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านอย่างน้อย 1 คน ซึ่งสูงกว่าภาพรวมของการสำรวจทั้งหมดใน 13 เขต ที่มีเพียงร้อยละ 44.2 (รายละเอียดตามรูป 3.4 และตาราง ก1 ในภาคผนวก)

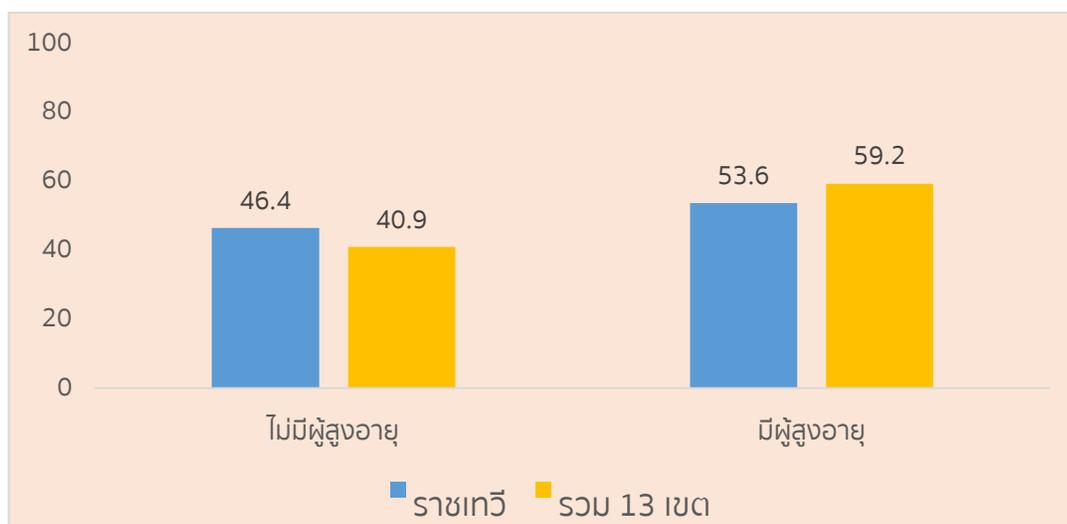
รูปภาพ 3.4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

ประชากรสูงวัยนับเป็นประชากรเป้าหมายที่สำคัญในการสำรวจนี้ จะเห็นได้ว่าในเขตราชเทวี ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นสมาชิกเฉลี่ย 0.7 คนต่อครัวเรือน ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของภาพรวมทั้งหมดของการสำรวจใน 13 เขต ส่วนครัวเรือนที่มีสมาชิกผู้สูงอายุอย่างน้อยหนึ่งคนขึ้นไปนั้นในเขตนี้มีเพียงร้อยละ 53.6 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าการสำรวจในภาพรวม 13 เขตที่มีร้อยละ 59.2 (รายละเอียดตามรูป 3.5 และตาราง ก2 ในภาคผนวก)

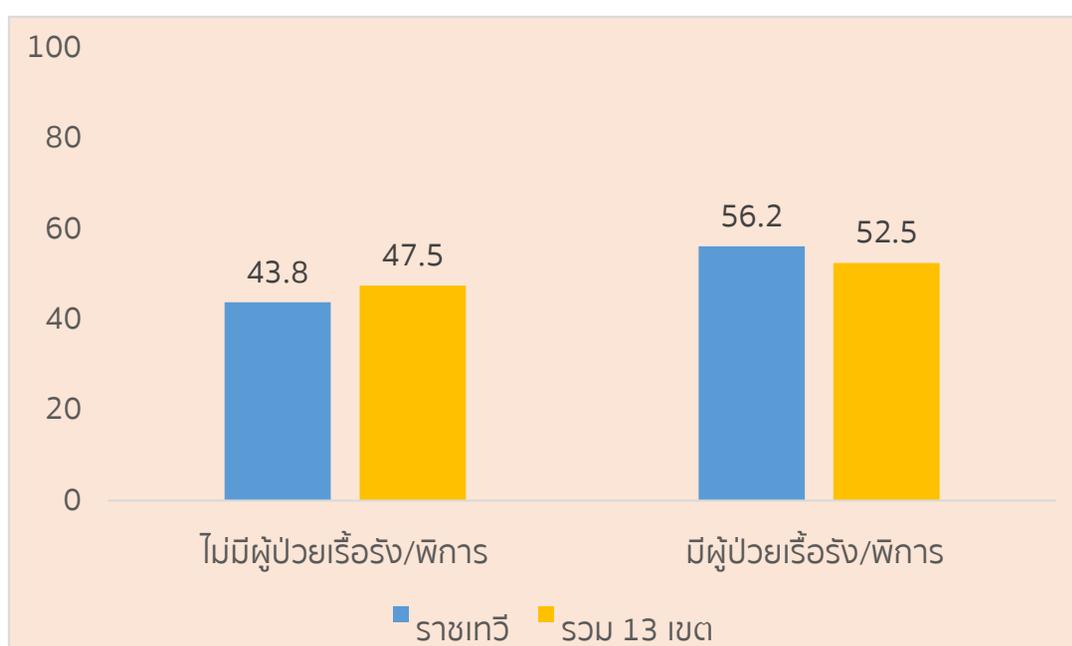
รูปภาพ 3.5: ร้อยละของครัวเรือนที่มีและไม่มีผู้สูงอายุ

ครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ

การมีสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการอาจทำให้ครัวเรือนต้องรับภาระในการดูแลมากขึ้น นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการได้รับสวัสดิการอื่นๆ อีกด้วย ในการสำรวจตัวอย่างในเขตนี้ พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการต่อครัวเรือน 0.8 คน ซึ่งเท่ากับการสำรวจในภาพรวมของทั้ง 13 เขต ในส่วนของสัดส่วนของครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการนั้นมีถึงร้อยละ 56.2 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าในภาพรวมทั้ง 13 เขต ที่มีเพียงร้อยละ 52.5 (รายละเอียดตามรูป 3.6 และตาราง ก3 ในภาคผนวก)

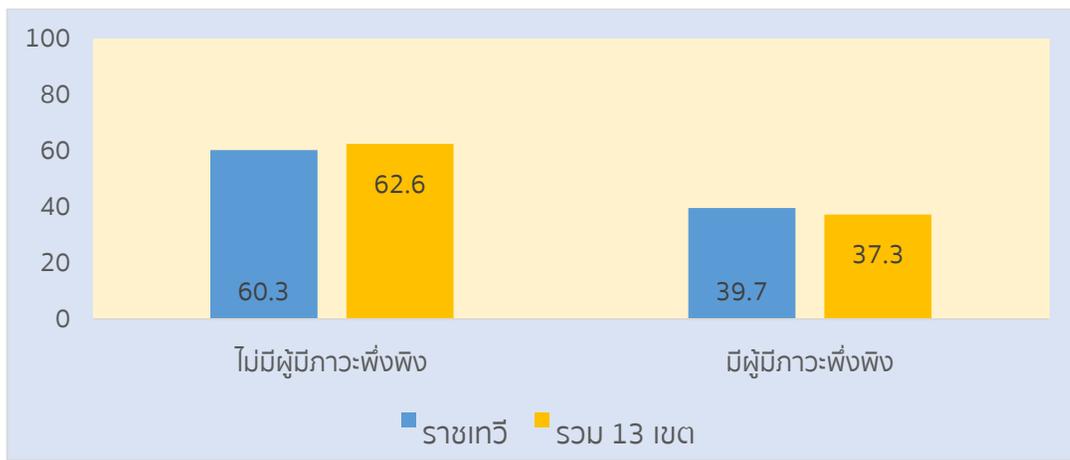
รูปภาพ 3.6: ร้อยละของครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง /พิการ

ครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

การมีสมาชิกที่มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน ก็นับว่าครัวเรือนต้องมีภาระในการดูแลไปด้วย ในขณะที่เดียวกันภาวะพึ่งพิงก็มักจะเชื่อมโยงกับการเป็นผู้สูงอายุและเป็นผู้ป่วยหรือพิการ ในการสำรวจในเขตนี้ก็พบว่ามีครัวเรือนที่สมาชิกมีภาวะพึ่งพิงเฉลี่ยไม่แตกต่างจากภาพรวม คือ 0.5 คนต่อครัวเรือน ในขณะที่สัดส่วนของครัวเรือนที่มีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงอย่างน้อยหนึ่งคนมีร้อยละ 39.7 ซึ่งมากกว่าภาพรวมของทั้ง 13 เขตที่มีร้อยละ 37.3 (รายละเอียดตามรูป 3.7 และตาราง ก4 ในภาคผนวก)

รูปภาพ 3.7: ร้อยละของครัวเรือนที่มี/ไม่มี ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

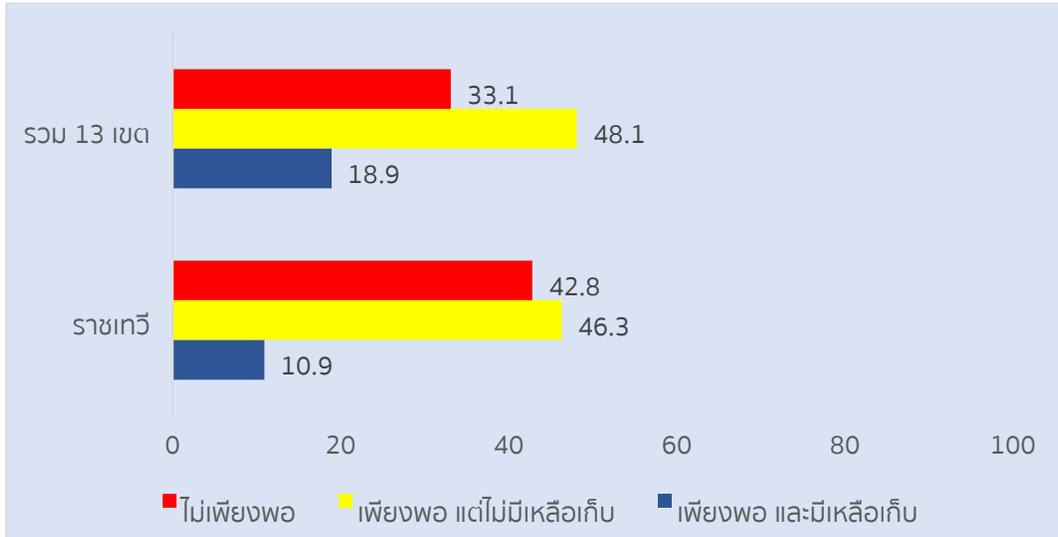
เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

ในการสำรวจนี้ได้มุ่งถามเกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน ผลกระทบของรายได้ครัวเรือนจากโควิด-19 และฐานะทางเศรษฐกิจที่วัดจากการมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในครัวเรือน

ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน

การสำรวจเกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน แม้ว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ในเขตราชเทวี (ร้อยละ 57.2) จะรายงานว่าครัวเรือนมีรายได้เพียงพอ แต่มีถึง ร้อยละ 42.8 ของครัวเรือนที่รายงานว่ารายได้ครัวเรือนไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวมทั้ง 13 เขต ที่มีเพียงร้อยละ 33.1 เท่านั้น (รายละเอียดตามรูป 3.8)

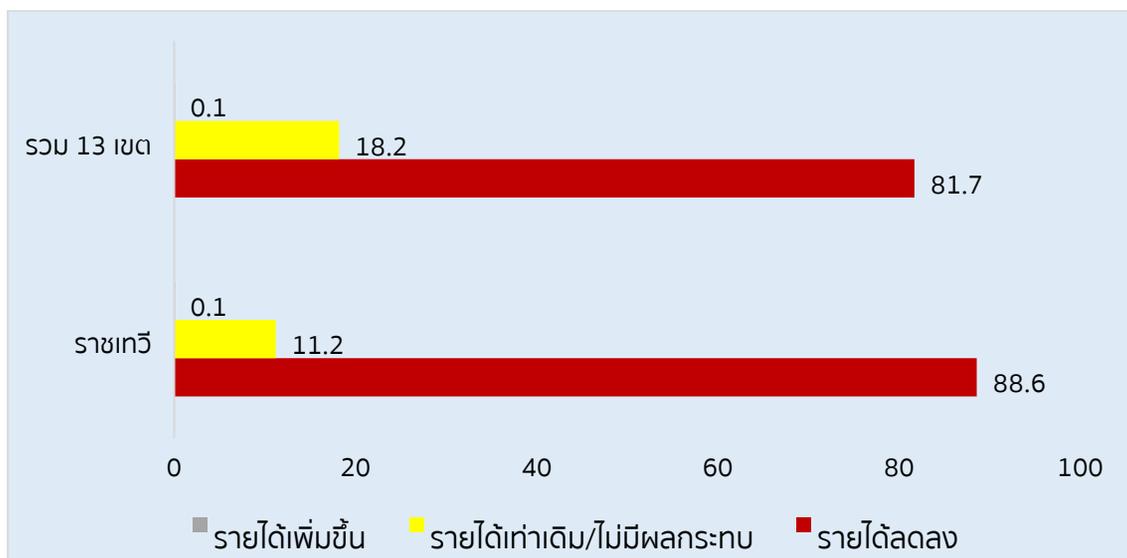
รูปภาพ 3.8: ร้อยละของครัวเรือนที่รายได้ครัวเรือนเพียงพอ/ ไม่เพียงพอ

โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน

ส่วนคำถามเกี่ยวกับผลกระทบของโควิด-19 กับรายได้ครัวเรือนนั้น มีครัวเรือนในเขตราชเทวี มากถึงร้อยละ 88.6 ที่ระบุว่าโควิด-19 ทำให้ครัวเรือนมีรายได้ลดลง มีเพียงส่วนน้อยหรือประมาณหนึ่งในสิบของครัวเรือนที่ระบุว่า รายได้เท่าเดิม/ไม่มีผลกระทบ (ร้อยละ 11.2) และมีเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้นที่ระบุว่า มีรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ครัวเรือนที่ระบุว่ารายได้ลดลงนั้นมีสัดส่วนที่สูงกว่าผลที่พบจากภาพรวมของทั้ง 13 เขต ที่รายงานเพียงร้อยละ 81.7 (รายละเอียดตามรูป 3.9)

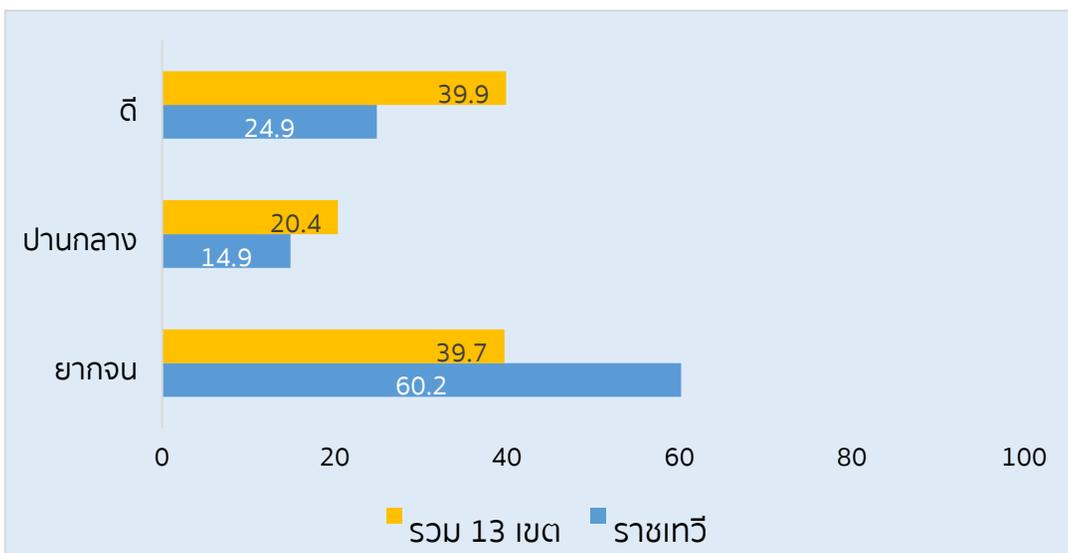
รูปภาพ 3.9: ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้ในช่วงสถานการณ์ โควิด-19

เศรษฐกิจของครัวเรือน

ครัวเรือนต่างก็มีเครื่องอำนวยความสะดวกใช้ในครัวเรือน ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดฐานะของครัวเรือนได้ ในการสำรวจนี้จึงสร้างดัชนีที่บ่งชี้ฐานะของครัวเรือนจากเครื่องอำนวยความสะดวกในครัวเรือน และได้แบ่งเศรษฐกิจครัวเรือนเป็น 3 กลุ่มคือ ยากจน ปานกลาง และดี ซึ่งในเขตราชเทวีมีครัวเรือนที่มีฐานะยากจนถึงร้อยละ 60.2 ในขณะที่ครัวเรือนฐานะปานกลางร้อยละ 14.9 และครัวเรือนที่มีฐานะดีร้อยละ 24.9 หากพิจารณาเฉพาะครัวเรือนที่ยากจนก็พบว่าในเขตราชเทวีมีสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวมทั้ง 13 เขตค่อนข้างมาก (รายละเอียดตามรูป 3.10)

รูปภาพ 3.10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน

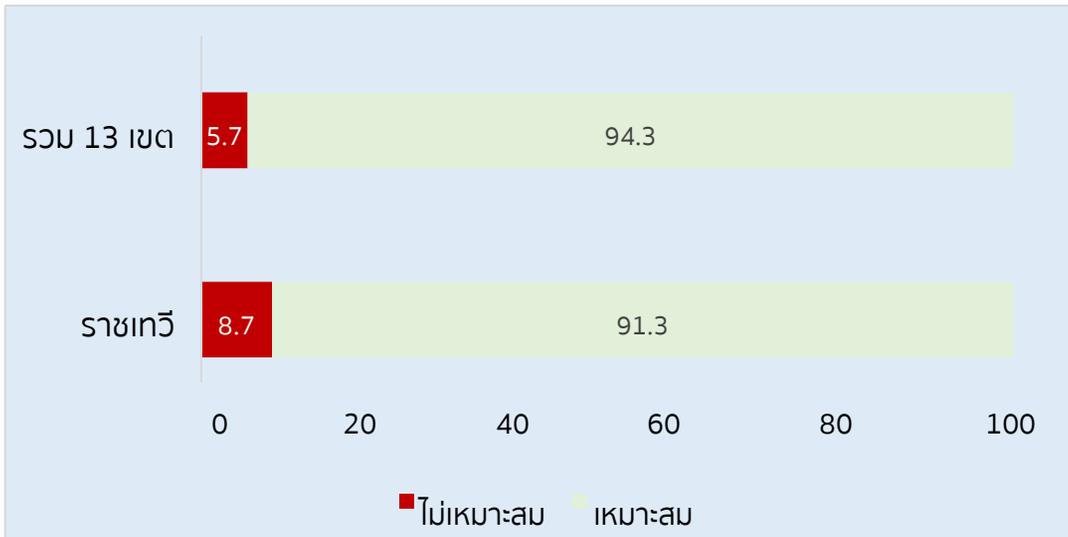
สิ่งแวดล้อมครัวเรือน

ในการสำรวจนี้ได้เน้นสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนที่มักจะเกี่ยวข้องกับการทกมลของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วย แสงสว่าง วัสดุกันลื่น ราวจับ ประตูบานเลื่อน และพื้นต่างระดับ

ครัวเรือนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ

จากการสอบถามตัวแทนของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.3) ในเขตราชเทวีมีแสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้านที่เพียงพอ (เหมาะสม) อย่างไรก็ตาม ยังมีครัวเรือนที่มีแสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้านไม่เพียงพอ (ไม่เหมาะสม) ถึงร้อยละ 8.7 ซึ่งสูงกว่าภาพรวมของการสำรวจใน 13 เขต ที่มีร้อยละ 5.7 ของครัวเรือนเท่านั้นที่ระบุว่าแสงสว่างไม่เพียงพอ (รายละเอียดตามรูป 3.11)

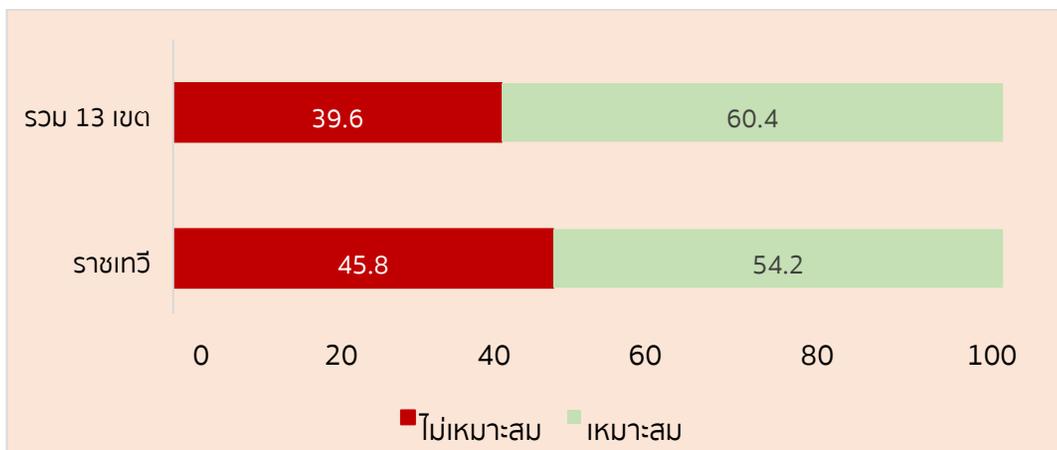
รูปภาพ 3.11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านแสงสว่าง

ครัวเรือนที่มีพื้นลื่น หรือไม่มีวัสดุปูกันลื่น

ครัวเรือนที่มีพื้นลื่น/ไม่มีวัสดุปูกันลื่นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดินนั้นมักจะเป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากเสี่ยงต่อการหกล้ม การสำรวจในเขตนี้พบว่ามีครัวเรือนร้อยละ 45.8 ที่มีสภาพพื้นไม่เหมาะสม(พื้นลื่น/ไม่ปูวัสดุกันลื่น หรือสภาพพื้นไม่เหมาะสม) ทั้งนี้เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าการสำรวจในภาพรวม 13 เขตที่มีเพียงร้อยละ 39.6 (รายละเอียดตามรูป 3.12)

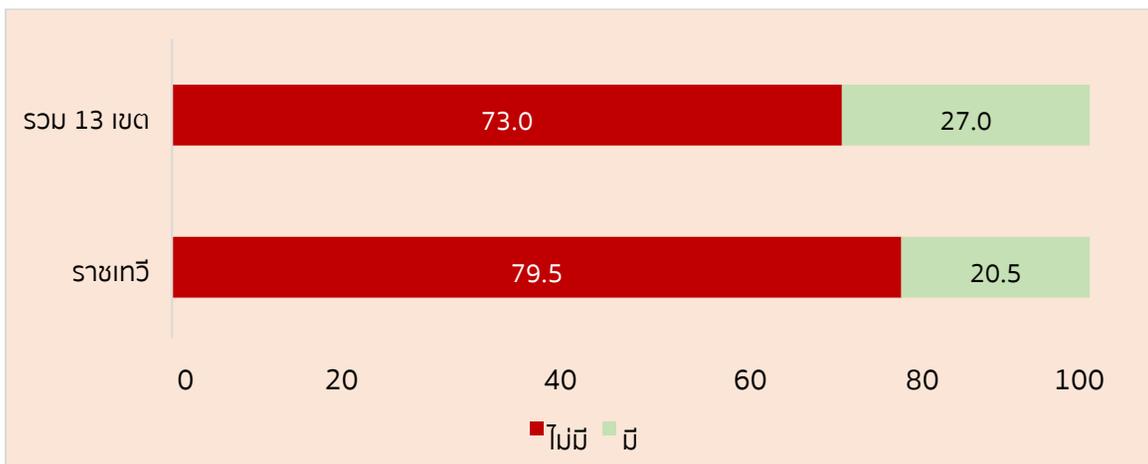
รูปภาพ 3.12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านสภาพพื้น ในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

ครัวเรือนที่ไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

การไม่มีราวจับก็เป็นอีกสิ่งแวดล้อมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการหกล้ม การไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน จึงเป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นสมาชิก ในการสำรวจพบว่ามีครัวเรือนร้อยละ 79.5 ของเขตราชเทวีที่ระบุว่าไม่มีราวจับ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากกว่าภาพรวมของ 13 เขต ที่มีสัดส่วนร้อยละเพียง 73.0 เท่านั้น (รายละเอียดตามรูป 3.13)

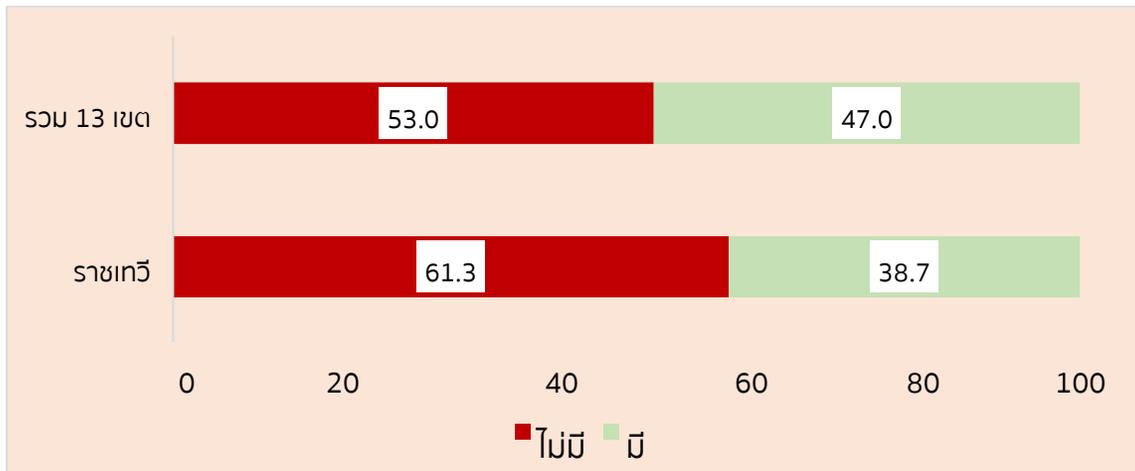
รูปภาพ 3.13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีราวจับ

ครัวเรือนที่ไม่มีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง

นอกจากนั้น การสำรวจนี้ยังได้มีคำถามเกี่ยวกับการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง ซึ่งพบว่ามีร้อยละ 61.3 ของครัวเรือนในเขตนี้ที่รายงานว่าไม่มีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง ทั้งนี้เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าที่พบในภาพรวม 13 เขตที่มีรายงานเพียงร้อยละ 53.0 (รายละเอียดตามรูป 3.14)

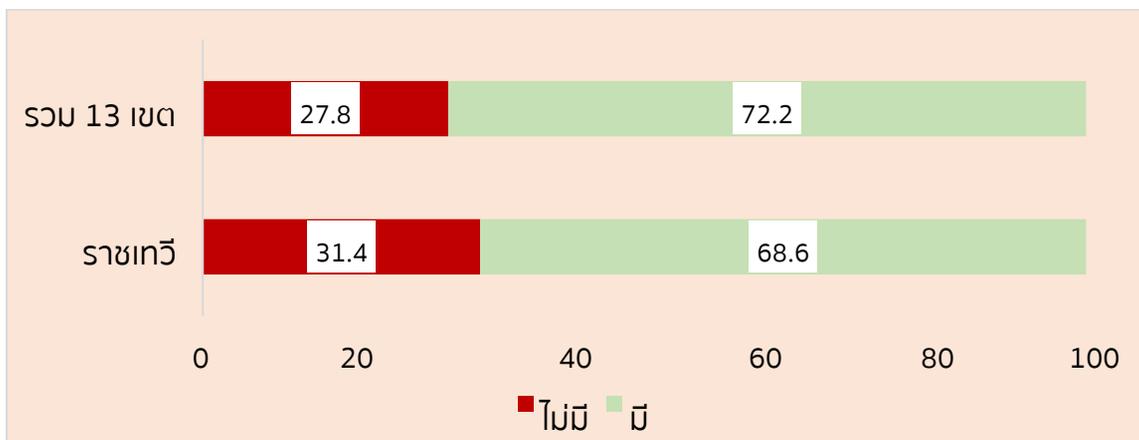
รูปภาพ 3.14: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีประตูบานเลื่อน หรือบานประตูที่เปิดออกนอกห้อง

ครัวเรือนที่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน

พื้นต่างระดับมักจะเป็นสาเหตุของการสะดุดหกล้ม ที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ ดังนั้น การมีพื้นต่างระดับจึงเป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมอย่างหนึ่งในการอยู่อาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ ในการสำรวจในเขตนี้ พบว่า มีครัวเรือนร้อยละ 68.6 ที่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน แต่ก็เป็นส่วนที่ต่ำกว่าที่รายงานในภาพรวม 13 เขตที่มีครัวเรือนถึงร้อยละ 72.2 ที่ระบุว่าไม่มีพื้นต่างระดับ (รายละเอียดตามรูป 3.15)

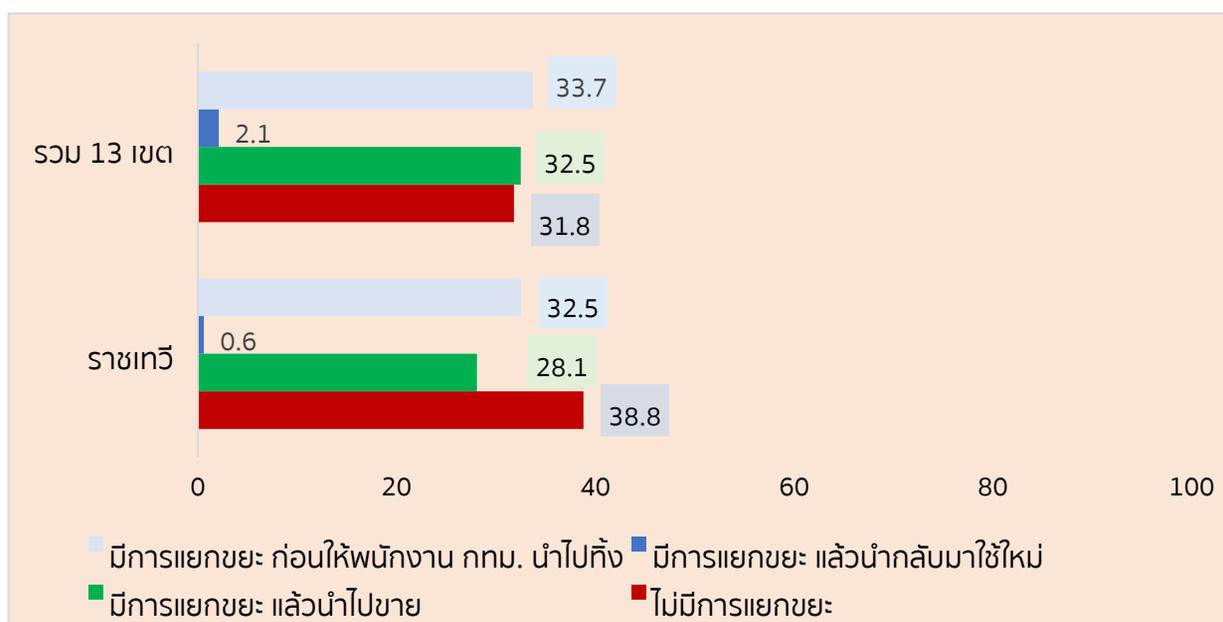
รูปภาพ 3.15: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีพื้นต่างระดับ

การแยกขยะ

สำหรับการแยกขยะในภาพรวมของพื้นที่เขตราชเทวี พบว่า ครั้วเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.2) ในเขตมีการแยกขยะทั้งการนำไปขาย การนำกลับมาใช้ใหม่ และแยกก่อนนำไปทิ้งในที่มีการมาเก็บขยะ อย่างไรก็ตามครั้วเรือนร้อยละ 38.8 ที่ไม่มีการแยกขยะ ทั้งนี้เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าที่รายงานในภาพรวม 13 เขต ที่รายงานเพียงร้อยละ 31.8 เท่านั้น (รายละเอียดตามรูป 3.16)

รูปภาพ 3.16: ร้อยละครั้วเรือน จำแนกตามการแยกขยะ

ผลสำรวจบุคคลเขตราชเทวี*

ในส่วนนี้เป็นการเสนอผลการสำรวจระดับบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ การทำงาน รายได้และการออม สุขภาพ การออกกำลังกาย ผลกระทบของโควิด-19 ต่อผู้สูงอายุ ภาวะพึ่งพิง กับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม และ ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ

การศึกษานี้รวบรวมข้อมูล ผู้สูงอายุตัวอย่างที่อาศัย ในเขตราชเทวี จำนวน 464 คน โดยที่ผู้สูงอายุ หมายถึงบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป และในกรณีบุคคลที่อยู่ในข่ายให้สัมภาษณ์ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ด้วยตนเอง เนื่องจากความสูงอายุ การป่วย หรือมีภาวะพึ่งพิง ญาติ บุคคลในครอบครัวหรือผู้ดูแลเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน ทั้งในลักษณะร่วมกันตอบ หรือว่าตอบแทนทั้งหมด การนำเสนอในส่วนนี้ จะวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของผู้สูงอายุ และเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูลตามกลุ่มอายุของผู้สูงอายุ คือ ผู้สูงอายุวัยต้น(อายุ 60-69 ปี) ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) และ ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป)

ข้อมูลในตาราง 4.1 แสดงว่า ผู้สูงอายุตัวอย่างของการศึกษานี้เป็นผู้หญิง (ร้อยละ 64.1) มากกว่าผู้ชาย (ร้อยละ 35.9) เกือบสองเท่า โดยมีสัดส่วนของผู้หญิงในกลุ่มอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 69.9) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 และอายุ 70-79 ปี ในขณะที่สัดส่วนของผู้ชายในกลุ่มอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 39.3) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ผู้สูงอายุในเขตราชเทวีส่วนมากอาศัยในครัวเรือนที่มีสมาชิก 3 คนหรือมากกว่า (ร้อยละ 75.5) ซึ่งสมาชิกในครัวเรือนอาจมีทั้งคู่สมรส ลูก-หลาน ญาติ หรือคนที่ไม่ใช่ญาติอยู่ร่วมด้วย อย่างไรก็ตามมีอีก ร้อยละ 24 ของผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว หรืออยู่ตามลำพังกับคู่สมรส หรืออยู่กับบุคคลอื่นอีก 1 คนที่ไม่ใช่คู่สมรส โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปอยู่คนเดียว (ร้อยละ 9.6) หรืออยู่ 2 คนกับคนอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรส (ร้อยละ 16.4) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี ในขณะที่ผู้สูงอายุ 60-69 ปี มีสัดส่วนของการอยู่ตามลำพังกับคู่สมรส (ร้อยละ 5.2) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

* ในการรายงานผลตัวเลขร้อยละที่เป็นทศนิยมอาจมีความแตกต่างจากในเล่มภาพรวม 13 เขต เนื่องมาจากการคำนวณ ที่ใช้ฐานจำนวนตัวอย่างแตกต่างกัน(ตัวอย่างรวม 13 เขต หรือตัวอย่างรายเขต) และการปัดเศษทศนิยม

ในภาพรวมครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.0) ของผู้สูงอายุในเขตราชเทวี มีสถานภาพสมรส คือแต่งงานมีคู่ครองลงมา คือ สถานภาพหม้าย (ร้อยละ 32.1) และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี มีสถานภาพสมรส โสด (ร้อยละ 14.7) หรือแต่งงานมีคู่ (ร้อยละ 57.7) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ในขณะที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปเป็นหม้าย (ร้อยละ 59.2) สูงที่สุด

ผู้สูงอายุร้อยละ 64.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย หรือ ปวช. (ร้อยละ 21.2) และไม่ได้เรียนหนังสือ (ร้อยละ 9.0) สัดส่วนของผู้สูงอายุที่ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา เพิ่มขึ้นตามอายุของผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น และในทางตรงกันข้าม ผู้สูงอายุที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย หรือ ปวช. หรือปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีสัดส่วนที่ลดลงตามอายุของผู้สูงอายุ โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุอายุ 80 ปีขึ้นไปที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (ร้อยละ 12.5) หรือจบการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 72.2) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี

ตาราง 4.1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม

ลักษณะทางประชากร/สังคม	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
เพศ (N=463)				
- ชาย	35.8	39.3	30.1	35.9
- หญิง	64.2	60.7	69.9	64.1
ลักษณะการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ (N=463)				
- อยู่คนเดียว	7.1	5.7	9.6	7.1
- อยู่ 2 คน กับคู่สมรส	5.2	1.6	4.1	4.1
- อยู่ 2 คน กับญาติหรือคนอื่น	13.1	11.5	16.4	13.2
- อยู่ 3 คนหรือมากกว่ากับญาติหรือคนอื่น	74.6	81.1	69.9	75.6
สถานภาพสมรส (N=458)				
- โสด	14.7	4.1	8.5	10.9
- สมรส	57.7	46.7	26.8	50.0
- หม้าย	19.2	44.3	59.2	32.1
- หย่า/แยก	8.3	4.9	5.6	7.0

ตาราง 4.1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร/สังคม	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การศึกษา (N=457)				
- ไม่ได้เรียน	7.6	9.9	12.5	9.0
- ประถมศึกษา (ป.4- ป.7)	61.7	66.1	72.2	64.6
- มัธยมศึกษาตอนต้น ถึงตอนปลาย (ม.1-ม.5) หรือ ปวช.	24.6	19.0	12.5	21.2
- อนุปริญญา ปวส. -ปวท.	3.0	3.3	2.8	3.1
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.0	1.7	-	2.2

การทำงาน

ส่วนนี้แสดงข้อมูลพื้นฐานด้านการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน ข้อมูลในตาราง 4.2 แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 58.5 ของผู้สูงอายุไม่ได้ทำงานหรือเกษียณอายุ โดยที่สัดส่วนของการไม่ได้ทำงานนี้ เพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มที่ทำงานนั้น พบว่า ทำงานรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 17.5) มากที่สุด รองลงมาคือ ทำงานของตัวเองโดยไม่มีลูกจ้าง (ร้อยละ 13.3) โดยผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 56.4) เป็นกลุ่มที่ยังคงทำงานอยู่มากที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ในเขตราชเทวีผู้สูงอายุร้อยละ 47.2 ตอบว่าพร้อมทำงาน และมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.1) ต้องการที่จะทำงาน โดยผู้สูงอายุ 60-69 ปี มีความพร้อม (ร้อยละ 63.6) และต้องการทำงาน (ร้อยละ 69.4) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน

การทำงาน	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
สถานภาพการทำงาน (N=459)				
- ไม่ได้ทำงาน-เกษียณ	43.6	70.5	93.1	58.5
- พนักงานในองค์กร	6.8	0.8	-	4.1
- นายจ้าง	0.4	-	-	0.2
- ทำงานส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	17.0	11.5	2.8	13.3
- ช่วยงาน-ธุรกิจครัวเรือน	6.8	8.2	1.4	6.3
- รับจ้างทั่วไป	25.4	9.0	2.8	17.5

ตาราง 4.2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน (ต่อ)

การทำงาน	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ความพร้อมในการทำงาน (N=436)				
- ไม่พร้อม	36.4	66.4	88.6	52.8
- พร้อม	63.6	33.6	11.4	47.2
ความต้องการที่จะทำงาน (N=29)				
- ไม่ต้องการ	30.6	59.1	84.1	46.9
- ต้องการ	69.4	40.9	15.9	53.1

รายได้และการออม

ส่วนต่อไปนี้ เสนอข้อมูลด้านรายได้ของผู้สูงอายุที่ได้รับผ่านระบบสวัสดิการของรัฐ ความเพียงพอของรายได้ต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือน การออม และวิธีการจัดการเมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ เป็นอีกแหล่งรายได้ที่ผู้สูงอายุควรได้รับตามสิทธิ โดยที่เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นสวัสดิการที่รัฐบาลจัดให้แก่ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป และเบี้ยผู้พิการจัดให้สำหรับทุกคนที่มีความบกพร่องหรือพิการด้านใดด้านหนึ่งตามคำจำกัดความสากล ซึ่งเป็นอีกแหล่งรายได้ที่ผู้สูงอายุควรได้รับตามสิทธิ อย่างไรก็ตามก็ยังมีได้หมายความว่าผู้สูงอายุทุกคนจะได้รับโดยอัตโนมัติ การได้รับหรือไม่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนดและความสมัครใจของผู้สูงอายุที่จะยื่น/ไม่ยื่นขอรับความช่วยเหลือจากรัฐก็ได้ การศึกษานี้ พบว่า ผู้สูงอายุในเขตราชเทวี ร้อยละ 86.4 ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นประจำทุกเดือน และประมาณร้อยละ 7 ของผู้สูงอายุได้รับเบี้ยผู้พิการ โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (ร้อยละ 91.5) หรือเบี้ยผู้พิการ (ร้อยละ 15.5) สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี (รายละเอียดตามตาราง 4.3)

ตาราง 4.3: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ/เบี้ยผู้พิการ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (N=455)				
- ไม่ได้รับ	16.0	11.6	8.5	13.6
- ได้รับ	84.0	88.4	91.5	86.4
การได้รับเบี้ยผู้พิการ (N=455)				
- ไม่ได้รับ	94.7	93.4	84.5	92.7
- ได้รับ	5.3	6.6	15.5	7.3

ตาราง 4.4 แสดงว่าประมาณร้อยละ 41 ของผู้สูงอายุตัวอย่างตอบว่ารายได้ที่ตนเองได้รับนั้นไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือน โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 43.6) ที่ตอบว่ารายได้ที่ตนเองได้รับนั้นไม่เพียงพอ สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 39.3) และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.9) ยิ่งไปกว่านั้น พบว่า ผู้สูงอายุ (ร้อยละ 70.9) ไม่มีการออม โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 71.7) ไม่มีการออม สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ส่วนวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน พบว่า ผู้สูงอายุ (ร้อยละ 56.7) ใช้วิธีการขอเงินจากลูกหรือคนในครอบครัวหรือญาติ มากที่สุด รองลงมาคือ กู้ยืมเงินนอกระบบเสียดอกเบี้ย (ร้อยละ 18.2) รวมทั้งใช้เงินออมของตนเอง (ร้อยละ 17.8) เป็นการแก้ปัญหาเมื่อมีเรื่องฉุกเฉินเกี่ยวกับการเงิน

ตาราง 4.4: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ การออม และวิธีที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน

รายได้/การออม	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ความเพียงพอของรายได้ของตนเอง (N=458)				
- เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	8.3	9.0	12.5	9.2
- เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	48.1	51.6	55.6	50.2
- ไม่เพียงพอ	43.6	39.3	31.9	40.6
การออม (N=457)				
- ไม่มี	71.3	71.7	68.1	70.9
- มี	28.7	28.3	31.9	29.1
วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน (N=455)				
- ใช้เงินออมของตนเอง	16.8	17.4	22.2	17.8
- กู้ยืมนอกระบบไม่เสียดอกเบี้ย	1.9	2.5	4.2	2.4
- กู้ยืมนอกระบบเสียดอกเบี้ย	21.8	14.0	12.5	18.2
- กู้ในระบบ	5.3	2.5	-	3.7
- ขอเงินจากลูกหรือคนในครอบครัว/ญาติ	53.4	62.8	58.3	56.7
- อื่นๆ**	0.8	0.8	2.8	1.1

หมายเหตุ ** วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน อื่นๆ เช่น ค้างชำระ ประหยัด/ใช้บัตรเครดิต ครีดิท ยังไม่ได้คิด/ไม่รู้

สุขภาพ

ส่วนต่อไปนี้ แสดงข้อมูลของผู้สูงอายุที่มีสิทธิประกันสุขภาพ หรือคือสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย โดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลเองทั้งหมด หรือเสียบางส่วน พบว่าผู้สูงอายุร้อยละ 70.2 มีสิทธิประกันสุขภาพ ผ่านระบบบัตรทอง (หรือบัตร 30 บาท) และร้อยละ 11.2 และ 8.8 มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลจากระบบข้าราชการบำนาญ และระบบประกันสังคม ตามลำดับ ในขณะที่ประมาณร้อยละ 1 ของผู้สูงอายุไม่มีสิทธิประกันสุขภาพใดๆ (รายละเอียดตามตาราง 4.5)

เมื่อวิเคราะห์ถึงความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพ พบว่า ผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 61 ให้ข้อมูลว่าสิทธิประกันสุขภาพที่มีนั้นครอบคลุมการรักษาพยาบาลได้ทั้งหมด ผู้สูงอายุร้อยละ 29.4 ครอบคลุมได้บางส่วน โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 31.7) ที่ตอบว่าสิทธิประกันสุขภาพที่มีนั้นครอบคลุมการรักษาพยาบาลได้บางส่วน สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป แต่ที่น่าสนใจคือมีผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 9 ที่ไม่ได้ใช้สิทธิการรักษาพยาบาลจากสิทธิประกันสุขภาพ โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 11.8) ที่ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพที่ตนเองถืออยู่สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของสิทธิประกันสุขภาพ และ ความครอบคลุม

สิทธิประกันสุขภาพ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
สิทธิประกันสุขภาพหลัก (N=456)				
- ไม่มีสิทธิประกันสุขภาพ	1.1	0.8	1.4	1.1
- ประกันสังคม	12.1	6.7	-	8.8
- บัตรทอง	69.3	73.3	68.1	70.2
- บัตรผู้พิการ	3.4	2.5	2.8	3.1
- ข้าราชการบำนาญ	8.3	10.8	22.2	11.2
- อื่นๆ*	5.7	5.8	5.6	5.7
ความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก (N=453)				
- ไม่ครอบคลุม	1.1	-	-	0.7
- ครอบคลุมได้บางส่วน	27.8	31.7	31.4	29.4
- ครอบคลุม	59.3	62.5	64.3	60.9
- ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพหลัก	11.8	5.8	4.3	9.1

หมายเหตุ *สิทธิประกันสุขภาพหลัก อื่นๆ เช่น ประกันสุขภาพบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ

ตาราง 4.6 แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรังประเภทต่างๆ ที่พบได้บ่อยในการศึกษาที่ 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก และผู้ที่มีจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรังตั้งแต่ 1 โรคขึ้นไป โดยพบว่า ผู้สูงอายุที่มีโรค/และมีจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้นเมื่ออายุสูงขึ้น โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ที่ตอบว่ามีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 หรือ 3 หรือ 4 โรค สูงที่สุด เช่น ผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 29.2) ตอบว่ามีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 โรค สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี

ในภาพรวมของเขตราชเทวี เมื่อวิเคราะห์เป็นรายโรค พบว่า ผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 59.3) สูงที่สุด รองลงมา คือโรคไขมันในเลือดสูง (ร้อยละ 38.5) โรคเบาหวาน (ร้อยละ 30.7) โรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (ร้อยละ 6.5) และโรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ (ร้อยละ 5.7) และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป เป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 75.0) โรคไขมันในเลือดสูง (ร้อยละ 41.7) โรคเบาหวาน (ร้อยละ 33.3) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี และพบว่าผู้สูงอายุ 70-79 ปี มีสัดส่วนของการเป็นโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (ร้อยละ 9.0) และโรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ (ร้อยละ 7.4) สูงที่สุดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
จำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (N=460)				
- ไม่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	35.7	23.8	19.4	30.0
- 1 โรค	20.7	28.7	29.2	24.1
- 2 โรค	26.3	29.5	27.8	27.4
- 3 โรค	15.8	15.6	16.7	15.9
- 4 โรค	1.5	2.5	6.9	2.6
- 5 โรค*	-	-	-	-
เบาหวาน (N=460)				
- ไม่เป็น	70.3	68.9	66.7	69.3
- เป็น	29.7	31.1	33.3	30.7
ไขมันในเลือดสูง (N=460)				
- ไม่เป็น	63.2	59.8	58.3	61.5
- เป็น	36.8	40.2	41.7	38.5

ตาราง 4.6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (ต่อ)

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ความดันโลหิตสูง (N=460)				
- ไม่เป็น	46.2	37.7	25.0	40.7
- เป็น	53.8	62.3	75.0	59.3
หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ (N=460)				
- ไม่เป็น	95.5	92.6	93.1	94.3
- เป็น	4.5	7.4	6.9	5.7
หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (N=460)				
- ไม่เป็น	95.1	91.0	91.7	93.5
- เป็น	4.9	9.0	8.3	6.5

หมายเหตุ * 5 โรค หมายถึง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก

ในเขตราชเทวี ประมาณร้อยละ 11 ของผู้สูงอายุที่มีความบกพร่องหรือพิการประเภทใดประเภทหนึ่งใน 7 ด้าน คือ ด้านการมองเห็น ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย ด้านสติปัญญา/ปัญญาอ่อน ด้านการเคลื่อนไหว ด้านการเรียนรู้ ด้านจิตใจหรือพฤติกรรม และออทิสติก โดยที่พบว่า ยิ่งอายุของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นผู้สูงอายุก็มีโอกาสที่จะมีความบกพร่องหรือพิการเพิ่มขึ้นด้วย นั่นคือ มีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปที่มีความบกพร่องหรือพิการประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือในแต่ละประเภทของความบกพร่องหรือพิการนั้น สูงที่สุด (รายละเอียดตามตาราง 4.7) แสดงว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ที่รายงานว่ามีความบกพร่องหรือพิการด้านการเคลื่อนไหว (ร้อยละ 12.7) ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (ร้อยละ 11.3) และด้านการมองเห็น (ร้อยละ 5.6) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี

ตาราง 4.7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ

ความบกพร่อง หรือ ความพิการ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การมีความบกพร่องหรือความพิการ (N=458)				
- ไม่มี	93.6	88.4	76.1	89.5
- มี	6.4	11.6	23.9	10.5
ด้านการมองเห็น (N=458)				
- ไม่มี	98.1	98.3	94.4	97.6
- มี	1.9	1.7	5.6	2.4
ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (N=458)				
- ไม่มี	98.9	96.7	88.7	96.7
- มี	1.1	3.3	11.3	3.3
ด้านการเคลื่อนไหว (N=458)				
- ไม่มี	97.4	91.7	87.3	94.3
- มี	2.6	8.3	12.7	5.7

ส่วนต่อไปนี้ แสดงผลการประเมินระดับภาวะพึ่งพิงด้วยดัชนี Barthel ที่เน้นการวัดเรื่องการทำกิจวัตรประจำวันพื้นฐานของผู้สูงอายุ ร่วมกับการมีโรคเรื้อรัง หรือความพิการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจวัตรประจำวัน โดยจำแนกระดับภาวะพึ่งพิงออกเป็น 3 ระดับ คือ ไม่มีภาวะพึ่งพิง ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง และภาวะพึ่งพิงสูง ตาราง 4.8 ซึ่งให้เห็นว่า ประมาณร้อยละ 5 ของผู้สูงอายุมีภาวะพึ่งพิงสูง ร้อยละ 21.8 มีภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง และเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.7) เป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป มีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 17.8) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี

ระดับความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตประเมินมาจากคำตอบของผู้สูงอายุเกี่ยวกับ ความรู้สึกหมดแรง ความรู้สึกเครียดประสาทเสีย ความรู้สึกสิ้นหวัง ความรู้สึกกระสับกระส่าย ความรู้สึกเศร้า ความรู้สึกที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการทำอะไรสักอย่าง และ ความรู้สึกว่าเป็นคนไร้ค่า พบว่าผู้สูงอายุทุกกลุ่มอายุ ในเขตราชเทวีประมาณร้อยละ 28 มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 30.5) มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต

ภาวะพึ่งพิง/สุขภาพจิต	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ระดับภาวะพึ่งพิง (N=463)				
- ไม่มีภาวะพึ่งพิง	82.8	64.8	54.8	73.7
- ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	14.9	33.6	27.4	21.8
- ภาวะพึ่งพิง สูง	2.2	1.6	17.8	4.5
ความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต (N=430)				
- ไม่มี	69.4	74.1	77.3	71.9
- มี	30.6	25.9	22.7	28.1

ส่วนสุดท้ายของภาวะสุขภาพ คือ ผลกระทบของผู้สูงอายุกับผู้ดูแล พบว่า ร้อยละ 43.0 ของผู้ดูแลผู้สูงอายุได้รับผลกระทบด้านการเงิน (ทั้งต่อตนเองหรือครอบครัว) โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่ามากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 56.8) ของผู้ดูแลได้รับผลกระทบด้านการเงิน จากการดูแลผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปสูงที่สุด เมื่อเทียบกับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 37.8) และผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 34.4) นอกจากนี้ พบว่า ร้อยละ 23.8 ของผู้ดูแลต้องลาออกจากงาน เพื่อดูแลผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสัดส่วนของผู้ดูแล (ร้อยละ 32.4) ต้องลาออกจากงาน เพื่อดูแลผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปสูงที่สุด เมื่อเทียบกับผู้ดูแลผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 21.6) และผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 17.6) (รายละเอียดตามตาราง 4.9)

ตาราง 4.9: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตาม ผลกระทบจากการดูแลผู้สูงอายุ

ผลกระทบ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ด้านการเงินของผู้ดูแลหรือครอบครัว (N=114)				
- ไม่มี	62.2	65.6	43.2	57.0
- มี	37.8	34.4	56.8	43.0
ผู้ดูแลต้องลาออกจากงาน (N=122)				
- ไม่มี	78.4	82.4	67.6	76.2
- มี	21.6	17.6	32.4	23.8

การออกกำลังกาย

ตาราง 4.10 แสดงข้อมูลการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ในเขตราชเทวี พบว่ามีเพียงหนึ่งในสาม (ร้อยละ 36.0) ของผู้สูงอายุ มีการออกกำลังกายเป็นประจำ โดยกลุ่มผู้สูงอายุ 60-69 มีการออกกำลังกายเป็นประจำ (ร้อยละ 33.1) น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป และเมื่อถามถึงสถานที่ออกกำลังกาย เน้นสถานที่ออกกำลังกายที่กรุงเทพมหานครจัดไว้ให้ พบว่า มีการใช้น้อยมาก คือมีเพียงร้อยละ 0.6 ของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ ไปออกกำลังกายที่ศูนย์กีฬา ร้อยละ 15.9 ใช้สวนสาธารณะ และร้อยละ 12.2 ออกกำลังกายที่ลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร ส่วนที่เหลือใช้สถานที่ออกกำลังกายที่อื่นๆ เช่น ภายในหรือบริเวณบ้านของตนเอง

สาเหตุหลักที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำนั้นเนื่องมาจากสุขภาพร่างกายที่ไม่อำนวย (ร้อยละ 36.2) รองลงมาคือ การคิดว่า การทำงานบ้าน ปลูกต้นไม้ ทำสวน ก็เป็นการออกกำลังกายแล้ว (ร้อยละ 30.3) รวมทั้งการทำงานประจำก็เป็นการออกกำลังกายที่เพียงพอแล้วเช่นกัน (ร้อยละ 21.0) และสุดท้าย คือการอ้างว่าไม่มีเวลาออกกำลังกาย (ร้อยละ 10.3)

ตาราง 4.10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การออกกำลังกายเป็นประจำ (N=455)				
- ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ	66.9	57.0	65.3	64.0
- ออกกำลังกายเป็นประจำ	33.1	43.0	34.7	36.0
ศูนย์กีฬา สังกัดกรุงเทพมหานคร* (N=164)				
- ไม่ได้ใช้	98.9	100.0	100.0	99.4
- ใช้	1.1	-	-	0.6
สวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร* (N=164)				
- ไม่ได้ใช้	83.9	84.6	84.0	84.1
- ใช้	16.1	15.4	16.0	15.9
ลานกีฬา ของกรุงเทพมหานคร* (N=164)				
- ไม่ได้ใช้	86.2	90.4	88.0	87.8
- ใช้	13.8	9.6	12.0	12.2

ตาราง 4.10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย (ต่อ)

การออกกำลังกาย	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
เหตุผลหลักที่ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ(N=290)				
- ไม่มีเวลา	12.5	10.4	2.1	10.3
- คิดว่าทำงานก็เพียงพอแล้ว	29.5	11.9	2.1	21.0
- สุขภาพร่างกายไม่อำนวย	25.0	41.8	70.2	36.2
- ทำงานบ้าน/ ทำสวนในบ้าน/ ปลูกต้นไม้	30.7	34.3	23.4	30.3
- อื่น ๆ **	2.3	1.5	2.1	2.1

หมายเหตุ * จำนวนร้อยละจากกลุ่มผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำเท่านั้น

** เหตุผลหลักที่ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ อื่นๆ เช่น ขาดอุปกรณ์ออกกำลังกายไม่ชอบออกกำลังกาย ขี้เกียจ และจำนวนร้อยละจากกลุ่มผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำเท่านั้น

ผลกระทบของโควิด-19

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมในช่วงแรก ของการแพร่ระบาดของโควิด-19 การศึกษานี้ได้ถามถึงผลกระทบของโควิด-19 ต่อผู้สูงอายุในสามด้านหลักๆ พบว่า ร้อยละ 12.2 ของผู้สูงอายุตอบว่า ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพร่างกาย เช่น ประสบความยากลำบากในการไปหาหมอตามนัด หรือรับยาในกรณีที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง นอกจากนี้ ร้อยละ 33.9 ของผู้สูงอายุได้รับผลกระทบทางด้านสุขภาพจิตใจ และผู้สูงอายุร้อยละ 47.6 ตอบว่าโควิด-19 ทำให้รายได้ของตนเองลดลง ในขณะที่รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น โดยผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 19.4) ตอบว่าได้รับผลกระทบด้านสุขภาพร่างกายสูงกว่าผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี ในขณะที่มีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี ที่ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพจิตใจ (ร้อยละ 35.3) หรือด้านรายได้ (ร้อยละ 55.3) สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (รายละเอียดตามตาราง 4.11)

ตาราง 4.11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19

ผลกระทบ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ด้านสุขภาพร่างกาย (N=460)				
- ไม่มี	89.5	88.5	80.6	87.8
- มี	10.5	11.5	19.4	12.2
ด้านสุขภาพจิตใจ (N=460)				
- ไม่มี	64.7	68.9	66.7	66.1
- มี	35.3	31.1	33.3	33.9
ด้านรายได้ลดลง/รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น (N=460)				
- ไม่มี	44.7	60.7	66.7	52.4
- มี	55.3	39.3	33.3	47.6

ภาวะพึ่งพิงกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม

ส่วนต่อไปนี้ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะพึ่งพิงกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคมของผู้สูงอายุในเขตราชเทวี ตาราง 4.12 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุที่มีระดับภาวะพึ่งพิงต่างๆ กัน อาศัยในครัวเรือนที่มีเศรษฐานะแตกต่างกัน โดยพบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุทั้งที่มี/และไม่มีภาวะพึ่งพิง อาศัยในครัวเรือนที่มีเศรษฐานะต่ำหรือยากจน สูงที่สุด คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 85.0) สูงที่สุด รองลงมา คือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 67.3) และ กลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 57.1)

ตาราง 4.12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐานะของครัวเรือน (N=459)

เศรษฐานะ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ยากจน (ต่ำ)	57.1	67.3	85.0	60.6
- ปานกลาง	17.2	11.9	5.0	15.5
- ดี (สูง)	25.7	20.8	10.0	24.0

ตาราง 4.13 แสดงว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กัน มีการรายงานถึงความเพียงพอของรายได้ในครัวเรือนแตกต่างกัน โดยที่ผู้สูงอายุมีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 52.4) รายงานว่า

รายได้ครัวเรือนที่ได้รับในแต่ละเดือนไม่เพียงพอ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 42.7) ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 38.6) รายงานว่ารายได้ครัวเรือนที่ได้รับในแต่ละเดือนไม่เพียงพอ ในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด

ตาราง 4.13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน (N=464)

รายได้ครัวเรือน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- เพียงพอ	57.3	61.4	47.6	57.8
- ไม่เพียงพอ	42.7	38.6	52.4	42.2

ตาราง 4.14 ชี้ให้เห็นว่า ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กันได้รับเบี้ยผู้พิการแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้มีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 57.1) ได้รับเบี้ยผู้พิการ สูงที่สุด รองลงมา คือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 21.6) ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิงนั้นไม่มีใครได้รับเบี้ยผู้พิการ

ตาราง 4.14: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ (N=456)

เบี้ยผู้พิการ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่ได้รับ	100.0	78.4	42.9	92.8
- ได้รับ	-	21.6	57.1	7.2

ตาราง 4.15 แสดงว่า ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กันมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตแตกต่างกัน โดยผู้สูงอายุมีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 61.1) มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต สูงที่สุด ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำหรือปานกลาง (ร้อยละ 31.6) มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รองลงมา และกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 25.2) นั้น มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตต่ำที่สุด

ตาราง 4.15: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต (N=431)

ปัญหาสุขภาพจิต	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่มีความเสี่ยง	74.8	68.4	38.9	71.9
- มีความเสี่ยง	25.2	31.6	61.1	28.1

ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล

ตาราง 4.16 ซึ่งให้เห็นว่า ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กันส่งผลกระทบต่อด้านการเงินต่อครอบครัวหรือผู้ดูแลแตกต่างกัน โดยผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระดับสูงมีสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 83.3 ที่รายงานว่าได้รับผลกระทบด้านการเงินสูงสุด รองลงมาคือ ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระดับต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 39.3) ส่วนผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 34.8) รายงานผลกระทบด้านการเงิน ในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด

ตาราง 4.16: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุและผลกระทบด้านการเงิน (N=115)

ด้านการเงิน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่มีผลกระทบ	65.2	60.7	16.7	56.5
- มีผลกระทบ	34.8	39.3	83.3	43.5

ตาราง 4.17 แสดงว่าผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กันมีผลกระทบต่อผู้ดูแลที่ต้องลาออกจากงานแตกต่างกัน โดยผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในระดับสูง (ร้อยละ 55.6) มีสัดส่วนที่สูงที่สุด ที่รายงานว่าได้รับผลกระทบจนต้องออกจากงาน ตามมาด้วย ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 27.6) ส่วนผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 14.5) รายงานว่าได้รับผลกระทบด้านการทำงานในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด

ตาราง 4.17: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการทำงาน (N=123)

ด้านการทำงาน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่มีผลกระทบ	85.5	72.4	44.4	76.4
- มีผลกระทบ	14.5	27.6	55.6	23.6

5

สรุปผลการสำรวจ

ราชเทวี เป็นเขตที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุร้อยละ 53.6 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าภาพรวม 13 เขต มีครัวเรือนที่มีประชากรแฝงมากที่สุดคือร้อยละ 51.3 และมีครัวเรือนคนเดียว ร้อยละ 13.8 ซึ่งเป็นอันดับสาม รองจากเขตธนบุรี (ร้อยละ 17.7) และเขตบางนา (ร้อยละ 16.6)

เมื่อพิจารณาด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน พบว่า มีครัวเรือนที่รายได้ไม่เพียงพอสูงที่สุด (ร้อยละ 42.8) รวมทั้งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ที่ทำให้รายได้ครัวเรือนลดลงสูงที่สุด (ร้อยละ 88.6) และมีสัดส่วนครัวเรือนยากจนสูงที่สุด (ร้อยละ 60.2) ในการสำรวจครั้งนี้

ในส่วนของสิ่งแวดล้อมมีครัวเรือนที่ระบุว่าแสงสว่างในห้องและทางเดินไม่เพียงพอร้อยละ 8.7 รองจาก เขตดอนเมืองที่รายงานสูงสุด (9.9) ร้อยละ 45.8 ครัวเรือนระบุว่าพื้นลื่น/ไม่ป่วัสตุกันลื่นมาก อันดับสอง รองจากเขตธนบุรี (ร้อยละ 46.5) ครัวเรือนที่ไม่มีราวจับ ร้อยละ 79.5 รองจากเขตหนองจอก ที่มีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 84.7) และร้อยละ 61.3 ของครัวเรือนที่ระบุว่าไม่มีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้องซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดของการสำรวจนี้

สำหรับผลการสำรวจรายบุคคลพบว่า มีผู้สูงอายุที่ร่วมในการศึกษานี้ ถึง 1 ใน 3 ที่มีสถานะเป็นหม้าย ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด เมื่อเทียบกับระหว่าง 13 เขตนำร่อง ในขณะที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 41.5) ที่ยังทำงานก็สูงที่สุดเช่นกัน โดยร้อยละ 17.5 ทำงานรับจ้างทั่วไป นอกจากนี้ผู้สูงอายุในเขตราชเทวี ยังมีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่ตอบว่ารายได้ของตนเองไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือน (ร้อยละ 40.6) ไม่มีการออม (ร้อยละ 70.9) รวมทั้งต้องไปกู้ยืมเงินนอกระบบเสียดอกเบี้ย เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน (ร้อยละ 18.2) สูงที่สุด และในเรื่องสุขภาพพบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุในเขตราชเทวี เป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 59.3) ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ (ร้อยละ 64.0) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับเขตอื่นในการศึกษานี้ เช่นกัน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก:	ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม
ภาคผนวก ข:	ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน
ภาคผนวก ค:	ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน

ภาคผนวก ก - ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม

ตาราง ก1: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

เขต	ทุกคนมีชื่อในทะเบียน	จำนวนสมาชิกครัวเรือนไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน				
		1 คน	2 คน	3 คนขึ้นไป	รวม	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)
ราชเทวี	48.8	23.0	12.1	16.2	51.3	1.1
รวม 13 เขต	55.8	19.1	10.9	14.2	44.2	1.0

ตาราง ก2: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

เขต	ไม่มีผู้สูงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือน				
		1 คน	2 คน	3 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)
ราชเทวี	46.4	36.6	15.5	1.5	53.6	0.7
รวม 13 เขต	40.9	36.0	20.3	2.9	59.2	0.8

ตาราง ก3: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ

เขต	ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	จำนวนผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการในครัวเรือน			
		1 คน	2 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)
ราชเทวี	43.8	37	19.2	56.2	0.8
รวม 13 เขต	47.5	32.6	19.9	52.5	0.8

ตาราง ก4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง

เขต	ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	จำนวนผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน			
		มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 1 คน	มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 2 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)
ราชเทวี	60.3	30.0	9.7	39.7	0.5
รวม 13 เขต	62.6	25.1	12.2	37.3	0.5

ตาราง ก5: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน

เขต	ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน		
	เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ
ราชเทวี	10.9	46.3	42.8
รวม 13 เขต	18.9	48.1	33.1

ตาราง ก6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วงสถานการณ์โควิด-19

เขต	โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน		
	รายได้ลดลง	รายได้เท่าเดิม/ไม่มีผลกระทบ	รายได้เพิ่มขึ้น
ราชเทวี	88.6	11.2	0.1
รวม 13 เขต	81.7	18.2	0.1

ตาราง ก7: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน

เขต	เศรษฐกิจของครัวเรือน		
	ยากจน	ปานกลาง	ดี
ราชเทวี	60.2	14.9	24.9
รวม 13 เขต	39.7	20.4	39.9

ตาราง ก8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้อง และทางเดินภายในบ้าน

เขต	แสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้าน	
	แสงสว่างไม่เพียงพอ	แสงสว่างเพียงพอ
ราชเทวี	8.7	91.3
รวม 13 เขต	5.7	94.3

ตาราง ก9: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

เขต	สภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
	มีพื้นลื่นหรือไม่ปูดก้นลื่น	มีพื้นไม่ลื่นหรือไม่ปูดก้นลื่น
ราชเทวี	45.8	54.2
รวม 13 เขต	39.6	60.4

ตาราง ก10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

เขต	ราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
	ไม่มี	มี
ราชเทวี	79.5	20.5
รวม 13 เขต	73.0	27.0

ตาราง ก11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง

เขต	ห้องนอน หรือห้องน้ำ ที่ใช้ประตูบานเลื่อน หรือประตูที่เปิดออกนอกห้อง	
	ไม่มี	มี
ราชเทวี	61.3	38.7
รวม 13 เขต	53.0	47.0

ตาราง ก12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีพื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน

เขต	พื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน	
	ไม่มี	มี
ราชเทวี	31.4	68.6
รวม 13 เขต	27.8	72.2

ตาราง ก13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ

เขต	การแยกขยะ			
	ไม่มีการแยกขยะ	มีการแยกขยะแล้วนำไปขาย	มีการแยกขยะแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	มีการแยกขยะก่อนให้พนักงานกทม. นำไปทิ้ง
ราชเทวี	38.8	28.1	0.6	32.5
รวม 13 เขต	31.8	32.5	2.1	33.7

ภาคผนวก ข- ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน*

ประชากรครัวเรือนในครัวเรือน

ตาราง ข1: จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามรายชุมชน

ชุมชน	ครัวเรือน				บุคคล		
	จำนวนครัวเรือนจากฐานข้อมูลของเขต	จำนวนครัวเรือนที่ผู้นำชุมชนสามารถติดต่อได้	จำนวนครัวเรือนที่เก็บข้อมูลได้	ร้อยละของครัวเรือนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้	ผู้สูงอายุ	ผู้ป่วยเรื้อรัง/ผู้พิการ	ผู้ดูแล
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	294	83	81	97.6	2	1	1
แดงบุหงา	182	99	97	98.0	76	9	18
ซอยสวนเงิน	235	93	93	100.0	76	10	19
บ้านครัวตะวันตก	230	38	38	100.0	57	1	18
ริมคลองสามเสน	400	225	188	83.6	157	10	75
ริมทางรถไฟมักกะสัน	520	160	160	100.0	79	20	55
โรงแรมมักกะสัน	120	36	22	61.1	17	-	-
รวม	1,981	734	679	92.5	464	51	186

* จำนวนรวมของครัวเรือนชุมชนเดียวกันไม่เท่ากันในแต่ละตาราง เนื่องจากมีครัวเรือนบางส่วนไม่ได้ให้ข้อมูล

ตาราง ข2: ขนาดครัวเรือนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิก ครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนสมาชิกครัวเรือน				ร้อยละ	รวม จำนวน
	คนเดียว	2-4 คน	5 คนขึ้นไป	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)		
แฟลตสถานีตำรวจ นครบาลพญาไท	19.8	71.6	8.6	2.7	100.0	81
แดงบุหงา	12.4	58.8	28.9	3.6	100.0	97
ซอยสวนเงิน	17.2	58.1	24.7	3.3	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	7.9	57.9	34.2	3.9	100.0	38
ริมคลองสามเสน	12.8	47.3	39.9	4.2	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	13.8	58.1	28.1	3.8	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	4.5	45.5	50.0	4.4	100.0	22
รวม	13.8	56.4	29.7	3.7	100.0	679

ตาราง ข3: ร้อยละครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนสมาชิกครัวเรือนที่มี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน						รวม	
	ทุกคนมี ชื่อใน ทะเบียน	1 คนไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	2 คนไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	3 คน ขึ้นไป ไม่มีชื่อ ใน ทะเบียน บ้าน	รวมไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	เฉลี่ยไม่มีชื่อ ในทะเบียน บ้าน (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานี ตำรวจนครบาล พญาไท	61.8	23.7	9.2	5.3	38.2	0.6	100.0	76
แดงบุหงา	56.7	17.5	6.2	19.6	43.3	1.0	100.0	97
ซอยสวนเงิน	45.2	17.2	19.4	18.3	54.8	1.3	100.0	93
บ้านครัว ตะวันตก	56.8	16.2	16.2	10.8	43.2	1.1	100.0	37
ริมคลองสามเสน	49.5	28.5	9.7	12.4	50.5	1.0	100.0	186
ริมทางรถไฟ มักกะสัน	29.8	27.2	16.6	26.5	70.2	1.8	100.0	151
โรงแรมมักกะสัน	95.5	4.5	-	-	4.5	0.5	100.0	22
รวม	48.8	23.0	12.1	16.2	51.2	1.2	100.0	662

**ตาราง ข4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป
รายชุมชน**

ชุมชน	จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือน					รวม		
	ไม่มี ผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุ 1 คน	ผู้สูงอายุ 2 คน	ผู้สูงอายุ 3 คน ขึ้นไป	รวม ครัวเรือน ที่มี ผู้สูงอายุ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานี ตำรวจนครบาล พญาไท	94.9	3.8	1.3	-	5.1	0.1	100.0	79
ตึก แดงบุหงา	41.2	38.1	19.6	1.0	58.8	0.8	100.0	97
ซอยสวนเงิน	38.7	39.8	19.4	2.2	61.3	0.8	100.0	93
บ้านครัว ตะวันตก	-	63.2	26.3	10.5	100.0	1.5	100.0	38
ริมคลอง สามเสน	38.3	39.4	21.3	1.1	61.7	0.9	100.0	188
ริมทางรถไฟ มักกะสัน	51.9	38.1	10.0	-	48.1	0.6	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	36.4	54.5	4.5	4.5	63.6	0.8	100.0	22
รวม	46.4	36.6	15.5	1.5	53.6	0.7	100.0	677

ตาราง ข5: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรัง หรือพิการ รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการในครัวเรือน					รวม		
	ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 1 คน	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 2 คนขึ้นไป	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 3 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	87.3	6.3	6.3	-	12.7	0.2	100.0	79
แดงบุหงา	30.9	45.4	20.6	3.1	69.1	1.0	100.0	97
ชอยสวนเงิน	24.7	53.8	17.2	4.3	75.3	1.0	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	5.3	47.4	31.6	15.8	94.7	1.6	100.0	38
ริมคลองสามเสน	31.9	42.0	19.1	6.9	68.1	1.0	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	58.5	32.1	8.2	1.3	41.5	0.5	100.0	159
โรงแรมมักกะสัน	86.4	13.6	-	-	13.6	0.1	100.0	22
รวม	43.8	37.0	15.1	4.1	56.2	0.8	100.0	676

ตาราง ข6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนมีผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน				รวม		จำนวน
	ไม่มีผู้ มีภาวะ พึ่งพิง	มีผู้ มีภาวะ พึ่งพิง 1 คน	มีผู้ มีภาวะ พึ่งพิง 2 คนขึ้นไป	รวม ครัวเรือนที่มี ผู้ มีภาวะ พึ่งพิง	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	
แฟลตสถานีตำรวจ นครบาลพญาไท	66.7	33.3	-	33.3	0.3	100.0	3
แดงบุหงา	49.2	45.9	4.9	50.8	0.6	100.0	61
ชอยสวนเงิน	43.5	48.4	8.1	56.5	0.6	100.0	62
บ้านครัวตะวันตก	68.4	15.8	15.8	31.6	0.5	100.0	38
ริมคลองสามเสน	70.0	18.3	11.7	30.0	0.5	100.0	120
ริมทางรถไฟ มักกะสัน	58.5	30.5	11.0	41.5	0.6	100.0	82
โรงแรมมักกะสัน	85.7	14.3	-	14.3	0.1	100.0	14
รวม	60.3	30.0	9.7	39.7	0.5	100.0	380

เศรษฐกิจครัวเรือน

ตาราง ข6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน			รวม	
	เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	13.6	55.6	30.9	100.0	81
แดงบุหงา	17.5	38.1	44.3	100.0	97
ชอยสวนเงิน	18.3	53.8	28.0	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	7.9	60.5	31.6	100.0	38
ริมคลองสามเสน	6.9	44.7	48.4	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	5.7	44.0	50.3	100.0	159
โรงแรมมักกะสัน	18.2	22.7	59.1	100.0	22
รวม	10.9	46.3	42.8	100.0	678

ตาราง ข7: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วงสถานการณ์โควิด-19 รายชุมชน

ชุมชน	โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน			รวม	
	รายได้ลดลง	รายได้เท่าเดิม/ไม่มีผลกระทบ	รายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	90.1	9.9	-	100.0	81
แดงบุหงา	89.7	10.3	-	100.0	97
ชอยสวนเงิน	76.3	23.7	-	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	86.8	13.2	-	100.0	38
ริมคลองสามเสน	89.3	10.7	-	100.0	187
ริมทางรถไฟมักกะสัน	93.7	5.7	0.6	100.0	159
โรงแรมมักกะสัน	85.2	14.1	0.7	100.0	22
รวม	88.6	11.2	0.1	100.0	677

ตาราง ข8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจฐานะของครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	เศรษฐกิจฐานะของครัวเรือน				รวม
	ยากจน	ปานกลาง	ดี	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	6.3	13.9	79.7	100.0	79
แดงบุหงา	72.2	14.4	13.4	100.0	97
ชอยสวนเงิน	66.7	15.1	18.3	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	47.4	21.1	31.6	100.0	38
ริมคลองสามเสน	55.3	18.1	26.6	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	85.1	9.1	5.8	100.0	154
โรงแรมมักกะสัน	63.6	22.7	13.6	100.0	22
รวม	60.2	14.9	24.9	100.0	671

สิ่งแวดล้อมครัวเรือน

ตาราง ข9: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้อง และทางเดินภายในบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	แสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้าน			รวม
	แสงสว่างไม่เพียงพอ	แสงสว่างเพียงพอ	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	4.9	95.1	100.0	81
แดงบุหงา	1.0	99.0	100.0	97
ชอยสวนเงิน	8.6	91.4	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	5.3	94.7	100.0	38
ริมคลองสามเสน	8.5	91.5	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	15.0	85.0	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	18.2	81.8	100.0	22
รวม	8.7	91.3	100.0	679

ตาราง ข10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องพักนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน

ชุมชน	สภาพพื้นในห้องพักนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน		รวม	
	มีพื้นลื่นหรือไม่ปูวัสดุ กั้นลื่น	มีพื้นไม่ลื่นหรือปูวัสดุ กั้นลื่น	ร้อยละ	จำนวน
	แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท	38.3	61.7	100.0
แดงบุหงา	41.2	58.8	100.0	97
ซอยสวนเงิน	47.3	52.7	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	26.3	73.7	100.0	38
ริมคลองสามเสน	49.5	50.5	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	53.8	46.3	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	31.8	68.2	100.0	22
รวม	45.8	54.2	100.0	679

ตาราง ข11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องพักนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน

ชุมชน	ราวจับในห้องพักนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
	แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	75.3	24.7	100.0
แดงบุหงา	84.5	15.5	100.0	97
ซอยสวนเงิน	74.2	25.8	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	63.2	36.8	100.0	38
ริมคลองสามเสน	81.4	18.6	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	82.5	17.5	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	86.4	13.6	100.0	22
รวม	79.5	20.5	100.0	679

ตาราง ข12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง รายชุมชน

ชุมชน	ห้องนอน หรือห้องน้ำ ที่ใช้ประตูบานเลื่อน หรือประตูที่เปิดออกนอกห้อง		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท	44.4	55.6	100.0	81
แดงบุหงา	77.3	22.7	100.0	97
ชอยสวนเงิน	65.6	34.4	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	65.8	34.2	100.0	38
ริมคลองสามเสน	53.2	46.8	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	61.9	38.1	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	90.9	9.1	100.0	22
รวม	61.3	38.7	100.0	679

ตาราง ข13: ร้อยละครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	พื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท	64.2	35.8	100.0	81
แดงบุหงา	12.4	87.6	100.0	97
ชอยสวนเงิน	10.8	89.2	100.0	93
บ้านครัวตะวันตก	18.4	81.6	100.0	38
ริมคลองสามเสน	30.3	69.7	100.0	188
ริมทางรถไฟมักกะสัน	44.4	55.6	100.0	160
โรงแรมมักกะสัน	18.2	81.8	100.0	22
รวม	31.4	68.6	100.0	679

ตาราง ข14: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ รายชุมชน

ชุมชน	การแยกขยะ				รวม	
	ไม่มีการแยกขยะ	มีการแยกขยะแล้วนำไปขาย	มีการแยกขยะแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	มีการแยกขยะก่อนให้พนักงาน กทม. นำไปทิ้ง	ร้อยละ	จำนวน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท	31.3	22.5	1.3	45.0	80	100.0
แดงบุหงา	39.2	33.0	-	27.8	97	100.0
ซอยสวนเงิน	21.5	53.8	-	24.7	93	100.0
บ้านครัวตะวันตก	28.9	23.7	2.6	44.7	38	100.0
ริมคลองสามเสน	46.0	17.6	0.5	35.8	187	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน	43.4	28.9	0.6	27.0	159	100.0
โรงแรมมักกะสัน	59.1	9.1	-	31.8	22	100.0
รวม	38.8	28.1	0.6	32.5	676	100.0

ภาคผนวก ค- ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน

ลักษณะประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ

ตาราง ค1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ รายชุมชน

ชุมชน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	50.0	50.0	100.0
แดงบุหงา (N=76)	34.2	65.8	100.0
ชอยสวนเงิน (N=75)	40.8	59.2	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	28.1	71.9	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	39.5	60.5	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	32.9	67.1	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	29.4	70.6	100.0
รวม (N=454)	36.0	64.0	100.0

ตาราง ค2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ รายชุมชน

ชุมชน	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69 ปี	70-79 ปี	80 ปีขึ้นไป	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	100.0	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	55.3	36.8	7.9	100.0
ชอยสวนเงิน (N=75)	47.4	31.6	21.1	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	56.1	14.0	29.8	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	60.5	24.8	14.6	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=78)	67.9	21.8	10.3	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	47.1	35.3	17.6	100.0
รวม (N=463)	57.9	26.3	15.8	100.0

ตาราง ค3: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย รายชุมชน

ชุมชน	ลักษณะการอยู่อาศัย				รวม
	อยู่คนเดียว	อยู่ 2 คน กับคู่สมรส	อยู่ 2 คน กับญาติ หรือคนอื่น	อยู่ 3 คนหรือ มากกว่ากับ ญาติหรือคน อื่นๆ	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท (N=2)	-	-	-	100.0	100.0
แดงบุหงา (N=76)	7.9	6.6	10.5	75.0	100.0
ชอยสวนเงิน (N=75)	13.2	5.3	18.4	63.2	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	5.3	3.5	15.8	75.4	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	5.7	2.5	14.0	77.7	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	6.3	5.1	10.1	78.5	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	5.9	-	-	94.1	100.0
รวม (N=464)	7.3	4.1	13.1	75.4	100.0

ตาราง ค4: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส รายชุมชน

ชุมชน	สถานภาพสมรส				รวม
	โสด	สมรส	หม้าย	หย่า/แยก	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	100.0	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	5.3	67.1	19.7	7.9	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	5.5	52.1	28.8	13.7	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=56)	28.6	30.4	35.7	5.4	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	10.8	47.1	36.9	5.1	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=78)	10.3	50.0	33.3	6.4	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	5.9	47.1	47.1	-	100.0
รวม (N=459)	10.9	49.9	32.2	7.0	100.0

ตาราง ค5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา รายชุมชน

ชุมชน	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่ได้ เรียน หนังสือ	ประถมศึกษา (ป.4- ป.7)	มัธยมศึกษา ตอนต้น - ตอนปลาย (ม.1-ม.6) และ ปวช.	อนุปริญญา ปวส. -ปวท.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	
แฟลตสถานีตำรวจ นครบาลพญาไท (N=2)	-	50.0	-	-	50.0	100.0
แดงบุหงา (N=75)	14.7	56.0	24.0	4.0	1.3	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	8.2	61.6	24.7	1.4	4.1	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	1.8	49.1	33.3	10.5	5.3	100.0
ริมคลองสามเสน (N=156)	8.3	72.4	15.4	2.6	1.3	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=78)	10.3	69.2	20.5	-	-	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	11.8	70.6	17.6	-	-	100.0
รวม (N=458)	9.0	64.4	21.4	3.1	2.2	100.0

การทำงาน

ตาราง ค6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน รายชุมชน

ชุมชน	สถานภาพการทำงาน						รวม
	ไม่ได้ทำงานหรือเกษียณ	พนักงานในองค์กร	นายจ้าง	ทำงานส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	ช่วยงาน-ธุรกิจครัวเรือน	รับจ้างทั่วไป	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	50.0	-	-	50.0	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	55.3	2.6	-	15.8	9.2	17.1	100.0
ซอยสวนเงิน (N=73)	52.1	5.5	-	19.2	6.8	16.4	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	73.7	7.0	-	3.5	1.8	14.0	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	58.6	3.2	0.6	5.7	10.2	21.7	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=77)	50.6	5.2	-	28.6	-	15.6	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	88.2	-	-	5.9	-	5.9	100.0
รวม (N=459)	58.6	4.1	0.2	13.3	6.3	17.4	100.0

ตาราง ค7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความพร้อมและความต้องการทำงาน รายชุมชน

ชุมชน	ความพร้อมและความต้องการทำงาน *	
	มีความพร้อมทำงาน	มีความต้องการทำงาน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	100.0	50.0
แดงบุหงา (N=76)	71.1	73.7
ซอยสวนเงิน (N=73)	50.7	60.3
บ้านครัวตะวันตก (N=53)	30.2	36.5
ริมคลองสามเสน (N=143)	37.1	45.3
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=73)	53.4	57.7
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	29.4	29.4
รวม (N=437)	47.1	53.3

หมายเหตุ * เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่ามีความพร้อม และร้อยละของผู้สูงอายุ ที่มีความต้องการทำงาน เท่านั้น

รายได้และการออม

ตาราง ค8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน

ชุมชน	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ	
	ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ได้รับเบี้ยผู้พิการ
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	50.0	-
แดงบุหงา (N=76)	88.2	1.3
ซอยสวนเงิน (N=70)	91.4	4.3
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	96.5	10.5
ริมคลองสามเสน (N=157)	82.2	10.2
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=77)	79.2	7.8
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	94.1	5.9
รวม 7 (N=456)	86.2	7.2

หมายเหตุ *** เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้พิการเท่านั้น

ตาราง ค9: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ของตนเอง รายชุมชน

ชุมชน	ความเพียงพอของรายได้			รวม
	เพียงพอ และมี เหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มี เหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท (N=2)	-	100.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	14.5	44.7	40.8	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	27.4	57.5	15.1	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	5.3	75.4	19.3	100.0
ริมคลองสามเสน (N=156)	4.5	53.8	41.7	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=78)	-	32.1	67.9	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	5.9	-	94.1	100.0
รวม (N=459)	9.2	50.1	40.7	100.0

ตาราง ค10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม รายชุมชน

ชุมชน	การออม		รวม
	ไม่มี	มี	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	50.0	50.0	100.0
แดงบุหงา (N=76)	75.0	25.0	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	69.9	30.1	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	61.4	38.6	100.0
ริมคลองสามเสน (N=155)	69.7	30.3	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=78)	78.2	21.8	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	64.7	35.3	100.0
รวม (N=158)	70.7	29.3	100.0

ตาราง ค11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน รายชุมชน

ชุมชน	วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน						รวม
	ใช้เงิน ออมของ ตนเอง	กู้ยืม นอก ระบบไม่ เสีย ดอกเบี้ย	กู้ยืม นอก ระบบ เสีย ดอกเบี้ย	กู้ใน ระบบ	ขอเงินจาก ลูกหรือคน ในครอบครัว/ ญาติ	อื่นๆ*	
แฟลตสถานีตำรวจ นครบาลพญาไท (N=2)	50.0	-	-	-	50.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	18.4	2.6	15.8	-	63.2	-	100.0
ซอยสวนเงิน (N=73)	26.0	2.7	9.6	-	61.6	-	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	21.1	1.8	7.0	5.3	63.2	1.8	100.0
ริมคลองสามเสน (N=156)	10.3	2.6	22.4	6.4	57.1	1.3	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=75)	20.0	2.7	28.0	5.3	41.3	2.7	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	29.4	-	23.5	-	47.1	-	100.0
รวม (N=456)	18.0	2.4	18.2	3.7	56.6	1.1	100.0

หมายเหตุ: * วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน อื่นๆ เช่น ค้างชำระ ประหยัด/ใช้บัตรบัตรเครดิต ยังไม่ได้คิด/ไม่รู้

สุขภาพ

ตาราง ค12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน

ชุมชน	สิทธิประกันสุขภาพหลัก						รวม
	ไม่มีสิทธิประกันสุขภาพ	ประกันสังคม	บัตรทอง	บัตรผู้พิการ	ข้าราชการบำนาญ	อื่นๆ*	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	-	50.0	-	50.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	-	5.3	84.2	-	7.9	2.6	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	1.4	15.1	67.1	2.7	13.7	-	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	-	10.5	68.4	1.8	12.3	7.0	100.0
ริมคลองสามเสน (N=153)	0.7	9.2	62.1	5.9	13.7	8.5	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	2.5	5.1	75.9	2.5	5.1	8.9	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	5.9	5.9	76.5	-	11.8	-	100.0
รวม (N=457)	1.1	8.8	70.2	3.1	11.2	5.7	100.0

หมายเหตุ *สิทธิประกันสุขภาพหลัก อื่นๆ เช่น ประกันสุขภาพบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ

ตาราง ค13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน

ชุมชน	ความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก				รวม
	ไม่ครอบคลุม	ครอบคลุมได้บางส่วน	ครอบคลุม	ไม่ใช้สิทธิประกันสุขภาพหลัก	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	50.0	50.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	-	39.5	53.9	6.6	100.0
ชอยสวนเงิน (N=72)	-	43.1	50.0	6.9	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	-	15.8	80.7	3.5	100.0
ริมคลองสามเสน (N=155)	0.6	23.9	61.9	13.5	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=75)	2.7	33.3	54.7	9.3	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=16)	-	-	93.8	6.3	100.0
รวม (N=453)	0.7	29.4	60.9	9.1	100.0

ตาราง ค14: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง *						รวม
	ไม่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	มี 1 โรค	มี 2 โรค	มี 3 โรค	มี 4 โรค	มี 5 โรค	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	-	100.0	-	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	26.3	42.1	18.4	11.8	1.3	-	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	26.0	20.5	23.3	24.7	5.5	-	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	21.1	19.3	40.4	15.8	3.5	-	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	29.9	21.0	29.9	15.9	3.2	-	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	40.5	20.3	25.3	13.9	-	-	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	52.9	23.5	17.6	5.9	-	-	100.0
รวม (N=451)	30.2	24.1	27.3	15.8	2.6	-	100.0

หมายเหตุ * 5 โรคไม่ติดต่อเรื้อรังในที่นี้ หมายถึงโรค เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ และ หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก

ตาราง ค15: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน

ชุมชน	การเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง*				
	เบาหวาน	ไขมันในเลือดสูง	ความดันโลหิตสูง	หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ	หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	100.0	100.0	-	-
แดงบุหงา (N=76)	26.3	30.3	55.3	5.3	9.2
ชอยสวนเงิน (N=73)	38.4	43.8	68.5	6.8	8.2
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	36.8	50.9	64.9	7.0	3.5
ริมคลองสามเสน (N=157)	31.2	40.1	59.9	6.4	8.3
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	29.1	30.4	50.6	2.5	2.5
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	-	23.5	47.1	5.9	-
รวม (N=461)	30.6	38.4	59.2	5.6	6.5

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรค เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ หรือ หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก เท่านั้น

ตาราง ค16: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความบกพร่องหรือความพิการ รายชุมชน

ชุมชน	ความบกพร่องหรือความพิการ		รวม
	ไม่มี	มี	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	100.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	97.4	2.6	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	91.8	8.2	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	91.2	8.8	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	84.7	15.3	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=77)	87.0	13.0	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	94.1	5.9	100.0
รวม (N=459)	89.5	10.5	100.0

ตาราง ค17: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ รายชุมชน

ชุมชน	ประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ*		
	การมองเห็น	การได้ยินหรือสื่อความหมาย	การเคลื่อนไหว
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	-	-
แดงบุหงา (N=76)	-	-	2.6
ซอยสวนเงิน (N=73)	2.7	5.5	-
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	1.8	7.0	1.8
ริมคลองสามเสน (N=157)	3.2	2.5	9.6
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=77)	3.9	3.9	9.1
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	-	-	5.9
รวม (N=459)	2.4	3.3	5.7

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะ ร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่า มีความบกพร่องหรือความพิการ ด้านการมองเห็น หรือ ด้านการได้ยิน(หรือสื่อความหมาย) หรือ ด้านการเคลื่อนไหว เท่านั้น

ตาราง ค18: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง รายชุมชน

ชุมชน	ระดับภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	100.0	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=76)	68.4	28.9	2.6	100.0
ซอยสวนเงิน (N=76)	60.5	39.5	-	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	78.9	12.3	8.8	100.0
ริมคลองสามเสน (N=157)	79.0	15.3	5.7	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	73.4	20.3	6.3	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	88.2	11.8	-	100.0
รวม (N=464)	73.7	21.8	4.5	100.0

ตาราง ค19: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน

ชุมชน	ความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต		รวม
	ไม่มี	มี	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	100.0	-	100.0
แดงบุหงา (N=75)	77.3	22.7	100.0
ชอยสวนเงิน (N=71)	76.1	23.9	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=51)	80.4	19.6	100.0
ริมคลองสามเสน (N=141)	65.2	34.8	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=74)	63.5	36.5	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	94.1	5.9	100.0
รวม (N=431)	71.9	28.1	100.0

ตาราง ค20: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบของการดูแลผู้สูงอายุด้านการเงิน (ของผู้ดูแลหรือครอบครัว) และด้านการทำงาน (การลาออกจากงาน) รายชุมชน

ชุมชน	ผลกระทบ*	
	ด้านการเงิน	การทำงาน
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=0)	-	-
แดงบุหงา (N=12)	25.0	16.7
ชอยสวนเงิน (N=12)	8.3	16.7
บ้านครัวตะวันตก (N=12)	66.7	38.5
ริมคลองสามเสน (N=57)	50.9	19.4
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=22)	40.9	33.3
โรงแรมมักกะสัน (N=0)	-	-
รวม (N=115)	43.5	23.6

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะ ร้อยละของผู้ดูแลผู้สูงอายุ ที่ได้รับผลกระทบด้านการเงิน (ของผู้ดูแล หรือ ครอบครัว) และที่ได้รับผลกระทบด้านการงาน คือ การที่ผู้ดูแลต้องลาออกจากงานประจำ เท่านั้น

การออกกำลังกาย

ตาราง ค21: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน

ชุมชน	การออกกำลังกายเป็นประจำ *		รวม
	ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ	ออกกำลังกายเป็นประจำ	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาล พญาไท (N=2)	-	100.0	100.0
แดงบุหงา (N=76)	63.2	36.8	100.0
ชอยสวนเงิน (N=73)	53.4	46.6	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	73.7	26.3	100.0
ริมคลองสามเสน (N=156)	73.1	26.9	100.0
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=76)	56.6	43.4	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	35.3	64.7	100.0
รวม 7 (N=457)	63.9	36.1	100.0

หมายเหตุ *การออกกำลังกายเป็นประจำ หมายถึง การออกกำลังกายอย่างน้อย 3 วัน ต่อสัปดาห์

ตาราง ค22: ร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายประจำ จำแนกตามการใช้สถานที่ออกกำลังกาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายชุมชน

ชุมชน	สถานที่ออกกำลังกาย *		
	ศูนย์กีฬา	สวนสาธารณะ	ลานกีฬา
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	50.0	-
แดงบุหงา (N=28)	-	-	7.1
ชอยสวนเงิน (N=34)	-	2.9	26.5
บ้านครัวตะวันตก (N=15)	6.7	33.3	40.0
ริมคลองสามเสน (N=42)	-	14.3	2.4
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=33)	-	12.1	3.0
โรงแรมมักกะสัน (N=11)	-	81.8	9.1
รวม (N=155)	0.6	15.8	12.1

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ และตอบว่า ได้ไปใช้ศูนย์กีฬา หรือสวนสาธารณะ หรือลานกีฬา ในสังกัดกรุงเทพมหานครเท่านั้น

**ตาราง ค23: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ
รายชุมชน**

ชุมชน	เหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ					รวม
	ไม่มีเวลา	คิดว่าทำงานก็เพียงพอแล้ว	สุขภาพร่างกายไม่อำนวย	ทำงานบ้าน/ทำสวนในบ้าน/ปลูกต้นไม้	อื่นๆ*	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=0)	-	-	-	-	-	-
แดงบุหงา (N=48)	4.2	37.5	25.0	31.3	2.1	100.0
ซอยสวนเงิน (N=39)	12.8	28.2	48.7	10.3	-	100.0
บ้านครัวตะวันตก (N=42)	2.4	11.9	40.5	42.9	2.4	100.0
ริมคลองสามเสน (N=112)	11.6	13.4	37.5	35.7	1.8	100.0
ริมทางรถไฟ มักกะสัน (N=43)	20.9	23.3	30.2	20.9	4.7	100.0
โรงแรมมักกะสัน (N=6)	-	33.3	33.3	33.3	-	100.0
รวม (N=290)	10.3	21.0	36.2	30.3	2.1	100.0

หมายเหตุ: * - เหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ อื่นๆ เช่น ขาดอุปกรณ์กีฬา/ไม่ชอบออกกำลังกาย/ ชี้เกียจ

ผลกระทบของโควิด-19

ตาราง ค24: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19 รายชุมชน

ชุมชน	ผลกระทบ โควิด-19*		
	สุขภาพร่างกาย	สุขภาพจิตใจ	รายได้ลดลง/รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)	-	50.0	50.0
แดงบุหงา (N=76)	3.9	28.9	43.4
ซอยสวนเงิน (N=73)	5.5	17.8	43.8
บ้านครัวตะวันตก (N=57)	14.0	31.6	28.1
ริมคลองสามเสน (N=157)	16.6	38.9	60.5
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)	10.1	36.7	44.3
โรงแรมมักกะสัน (N=17)	41.2	70.6	47.1
รวม (N=451)	12.1	33.8	47.7

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่า ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในด้านสุขภาพร่างกาย หรือสุขภาพจิตใจ หรือด้านการเงิน เท่านั้น

ภาวะพึงพิงกับมิติทางเศรษฐกิจ-สังคม

ตาราง ค25: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึงพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน

เศรษฐกิจฐานะ	ภาวะพึงพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึงพิง	ภาวะพึงพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึงพิง สูง	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)				
ยากจน	-	-	-	-
ปานกลาง	-	-	-	-
ดี	100.0	-	-	100.0
แดงบุหงา (N=15)				
ยากจน	71.2	68.2	100.0	71.1
ปานกลาง	5.8	18.2	-	9.2
ดี	23.1	13.6	-	19.7
ซอยสวนเงิน (N=76)				
ยากจน	54.3	70.0	-	60.5
ปานกลาง	17.4	10.0	-	14.5
ดี	28.3	20.0	-	25.0
บ้านครัวตะวันตก (N=57)				
ยากจน	42.2	42.9	80.0	45.6
ปานกลาง	20.0	14.3	20.0	19.3
ดี	37.8	42.9	-	35.1
ริมคลองสามเสน (N=48)				
ยากจน	46.8	58.3	77.8	50.3
ปานกลาง	22.6	8.3	-	19.1
ดี	30.6	33.3	22.2	30.6
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=74)				
ยากจน	81.5	81.3	100.0	82.4
ปานกลาง	11.1	12.5	-	10.8
ดี	7.4	6.3	-	6.8
โรงเจมักกะสัน (N=17)				
ยากจน	66.7	100.0	-	70.6
ปานกลาง	26.7	-	-	23.5
ดี	6.7	-	-	5.9

ตาราง ค26: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของ รายได้ครัวเรือน รายชุมชน

รายได้ครัวเรือน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ- ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
แพลตฟอร์มตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)				
เพียงพอ	50.0	-	-	50.0
ไม่เพียงพอ	50.0	-	-	50.0
แดงบุหงา (N=76)				
เพียงพอ	65.4	54.5	50.0	61.8
ไม่เพียงพอ	34.6	45.5	50.0	38.2
ซอยสวนเงิน (N=76)				
เพียงพอ	78.3	76.7	-	77.6
ไม่เพียงพอ	21.7	23.3	-	22.4
บ้านครัวตะวันตก (N=57)				
เพียงพอ	73.3	42.9	40.0	66.7
ไม่เพียงพอ	26.7	57.1	60.0	33.3
ริมคลองสามเสน (N=157)				
เพียงพอ	50.8	58.3	44.4	51.6
ไม่เพียงพอ	49.2	41.7	55.6	48.4
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=79)				
เพียงพอ	37.9	62.5	60.0	44.3
ไม่เพียงพอ	62.1	37.5	40.0	55.7
โรงเจมักกะสัน (N=17)				
เพียงพอ	46.7	-	-	41.2
ไม่เพียงพอ	53.3	100.0	-	58.8

**ตาราง ค27: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ
รายชุมชน**

เบี้ยผู้พิการ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)				
ไม่ได้รับ	100.0	-	-	100.0
ได้รับ	-	-	-	-
แดงบุหงา (N=76)				
ไม่ได้รับ	100.0	95.5	100.0	98.7
ได้รับ	-	4.5	-	1.3
ชอยสวนเงิน (N=70)				
ไม่ได้รับ	100.0	88.5	-	95.7
ได้รับ	-	11.5	-	4.3
บ้านครัวตะวันตก (N=57)				
ไม่ได้รับ	100.0	57.1	40.0	89.5
ได้รับ	-	42.9	60.0	10.5
ริมคลองสามเสน (N=157)				
ไม่ได้รับ	100.0	62.5	22.2	89.8
ได้รับ	-	37.5	77.8	10.2
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=77)				
ไม่ได้รับ	100.0	75.0	60.0	92.2
ได้รับ	-	25.0	40.0	7.8
โรงแรมมักกะสัน (N=17)				
ไม่ได้รับ	100.0	50.0	-	94.1
ได้รับ	-	50.0	-	5.9

ตาราง ค28: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน

ปัญหาสุขภาพจิต	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิงสูง	
แฟลตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท (N=2)				
ไม่มีความเสี่ยง	100.0	-	-	100.0
มีความเสี่ยง	-	-	-	-
แดงบุหงา (N=75)				
ไม่มีความเสี่ยง	75.0	81.0	100.0	77.3
มีความเสี่ยง	25.0	19.0	-	22.7
ซอยสวนเงิน (N=71)				
ไม่มีความเสี่ยง	81.0	69.0	-	76.1
มีความเสี่ยง	19.0	31.0	-	23.9
บ้านครัวตะวันตก (N=51)				
ไม่มีความเสี่ยง	83.3	83.3	33.3	80.4
มีความเสี่ยง	16.7	16.7	66.7	19.6
ริมคลองสามเสน (N=141)				
ไม่มีความเสี่ยง	71.2	52.4	22.2	65.2
มีความเสี่ยง	28.8	47.6	77.8	34.8
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=74)				
ไม่มีความเสี่ยง	64.8	62.5	50.0	63.5
มีความเสี่ยง	35.2	37.5	50.0	36.5
โรงแรมมักกะสัน (N=17)				
ไม่มีความเสี่ยง	93.3	100.0	-	94.1
มีความเสี่ยง	6.7	-	-	5.9

**ตาราง ค29: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการเงิน-
ของผู้ดูแลหรือครอบครัว รายชุมชน**

ด้านการเงิน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
แพลตฟอร์มตำราวจนครบบาลพญาไท (N=0)				
ไม่มีผลกระทบ	-	-	-	-
มีผลกระทบ	-	-	-	-
แดงบุหงา (N=12)				
ไม่มีผลกระทบ	100.0	50.0	50.0	75.0
มีผลกระทบ	-	50.0	50.0	25.0
ซอยสวนเงิน (N=12)				
ไม่มีผลกระทบ	100.0	50.0	-	91.7
มีผลกระทบ	-	50.0	-	8.3
บ้านครัวตะวันตก (N=12)				
ไม่มีผลกระทบ	20.0	100.0	-	33.3
มีผลกระทบ	80.0	-	100.0	66.7
ริมคลองสามเสน (N=57)				
ไม่มีผลกระทบ	61.1	42.9	-	49.1
มีผลกระทบ	38.9	57.1	100.0	50.9
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=22)				
ไม่มีผลกระทบ	50.0	100.0	40.0	59.1
มีผลกระทบ	50.0	-	60.0	40.9
โรงแรมมักกะสัน (N=0)				
ไม่มีผลกระทบ	-	-	-	-
มีผลกระทบ	-	-	-	-

**ตาราง ค30: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการทำงาน
ของผู้ดูแล (การออกจากงาน) รายชุมชน**

ด้านการทำงาน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
แพลตฟอร์มตำรวจนครบาลพญาไท (N=0)				
ไม่มีผลกระทบ	-	-	-	-
มีผลกระทบ	-	-	-	-
แดงบุหงา (N=12)				
ไม่มีผลกระทบ	100.0	75.0	50.0	83.3
มีผลกระทบ	-	25.0	50.0	16.7
ซอยสวนเงิน (N=12)				
ไม่มีผลกระทบ	90.0	50.0	-	83.3
มีผลกระทบ	10.0	50.0	-	16.7
บ้านครัวตะวันตก (N=13)				
ไม่มีผลกระทบ	66.7	100.0	25.0	61.5
มีผลกระทบ	33.3	-	75.0	38.5
ริมคลองสามเสน (N=62)				
ไม่มีผลกระทบ	85.4	71.4	71.4	80.6
มีผลกระทบ	14.6	28.6	28.6	19.4
ริมทางรถไฟมักกะสัน (N=24)				
ไม่มีผลกระทบ	84.6	66.7	20.0	66.7
มีผลกระทบ	15.4	33.3	80.0	33.3
โรงเจมักกะสัน (N=0)				
ไม่มีผลกระทบ	-	-	-	-
มีผลกระทบ	-	-	-	-

ราชเทวี

